

ГОДИШЕН ДОКЛАД

ЗА ДЕЙНОСТТА НА НАЦИОНАЛНАТА АГЕНЦИЯ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ ПРЕЗ 2018 Г.

(приет с Решение на Управителния съвет на НАПОО
Протокол № 01 от 20.02.2019 г.)

СЪДЪРЖАНИЕ:

ВЪВЕДЕНИЕ

РАЗДЕЛ 1. РАЗВИТИЕ НА СЪТРУДНИЧЕСТВОТО С ДЪРЖАВНИТЕ ИНСТИТУЦИИ, ОРГАНИЗАЦИИТЕ НА РАБОТОДАТЕЛИТЕ, НА РАБОТНИЦИТЕ И СЛУЖИТЕЛИТЕ, БРАНШОВИТЕ И ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ И АКАДЕМИЧНАТА ОБЩНОСТ ЗА УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА НАЦИОНАЛНАТА СИСТЕМА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ В КОНТЕКСТА НА ПОЛИТИКАТА ЗА УЧЕНЕ ПРЕЗ ЦЕЛИЯ ЖИВОТ

- 1.1. Участие в разработването, координирането и реализирането на стратегии, концепции, нормативни и методически документи в сферата на началното и продължаващото професионално образование и обучение и професионалното ориентиране
- 1.2. Създаване на условия и среда за ефективна работа на трипартитните органи за управление и дейност на Агенцията – Управителен съвет и Експертни комисии по професионални направления и по професионално ориентиране
- 1.3. Съвместни действия на НАПОО и Агенция по заетостта за осигуряване качеството на професионалното обучение на възрастни (безработни и заети лица)
- 1.4. Сътрудничество на НАПОО в рамките на сключените споразумения

РАЗДЕЛ 2. РАЗВИТИЕ НА МРЕЖАТА ОТ ЛИЦЕНЗИРАНИ ЦЕНТРОВЕ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ И ЦЕНТРОВЕ ЗА ИНФОРМАЦИЯ И ПРОФЕСИОНАЛНО ОРИЕНТИРАНЕ

- 2.1. Лицензиране на ЦПО и ЦИПО, изменение на издадена лицензия на ЦПО с допълване на нови професии и специалности

РАЗДЕЛ 3. ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В СИСТЕМАТА НА ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ

- 3.1. Усъвършенстване на дейностите по разработване на Държавни образователни стандарти (ДОС) за придобиване на квалификация по професии
- 3.2. Поддържане на Списъка на професиите за професионално образование и обучение в съответствие с актуалните потребности на пазара на труда и с Националната класификация на професиите и длъжностите
- 3.3. Мониторинг и контрол на дейността на лицензираните ЦПО и ЦИПО

3.4. Методическо осигуряване на дейността на ЦПО

РАЗДЕЛ 4. ПРОУЧВАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКИ ОПИТ И ДОБРИ ПРАКТИКИ В ОБЛАСТТА НА ПОО И АДАПТИРАНЕ С ЦЕЛ ТРАНСФЕР НА НАЦИОНАЛНО НИВО

4.1. Участие на служители на НАПОО в европейски мрежи и работни групи/комисии към Европейската комисия

4.2. Участие на НАПОО в работни срещи и семинари, организирани от европейски институции и организации

4.3. Участие на НАПОО в Европейската мрежа за обмен на информация, опит и експерти „ReferNet“

4.4. Повишаване на прозрачността и съпоставимостта на професионалните квалификации и улесняване на мобилността на обучавани и на заети лица

4.5. Създаване на условия за въвеждане на Система за трансфер на кредити в ПОО (ECVET)

4.6. Участие на НАПОО като партньор в проекти, финансирани по Програми на ЕС

РАЗДЕЛ 5. ПОВИШАВАНЕ НА ПРОЗРАЧНОСТТА И ПУБЛИЧНОСТТА НА УСЛУГИТЕ ПО ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ НА ВЪЗРАСТНИ И ПРОФЕСИОНАЛНО ОРИЕНТИРАНЕ

5.1. Усъвършенстване на работата с ИС на НАПОО

5.2. Разширяване на информационната дейност на Агенцията

5.3. Поддържане на интернет страница на НАПОО с подобрени параметри за предоставяне на информация на гражданите и бизнеса

РАЗДЕЛ 6. РАЗВИТИЕ И ПОДОБРЯВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА АДМИНИСТРАТИВНОТО ОБСЛУЖВАНЕ, ДЕЛОВОДНАТА И АРХИВНАТА ДЕЙНОСТ, ПРИЛАГАНЕ НА АНТИКОРУПЦИОННИ МЕРКИ И ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

6.1. Контрол по компонентите на финансовото управление и контрол

6.2. Финансова дейност на НАПОО

6.3. Административно обслужване

6.4. Прилагане на антикорупционни мерки и предотвратяване конфликт на интереси

6.5. Подобряване на организацията в процеса по управление на риска в оперативната дейност на Агенцията

6.6. Повишаване на административния капацитет на НАПОО

6.7. Електронно управление

РАЗДЕЛ 7. ОСНОВНИ ИЗВОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА НА НАПОО ПРЕЗ 2018 Г.

РАЗДЕЛ 8. ПРИОРИТЕТИ В ДЕЙНОСТТА НА НАПОО ПРЕЗ 2019 Г.

ВЪВЕДЕНИЕ

Докладът за дейността на Националната агенция за професионално образование и обучение (НАПОО) за 2018 г. съдържа подробна информация за степента на изпълнение на целите и постигнатите резултати от администрацията на Агенцията.

В доклада е направена оценка на ефективността на изпълнението на Плана за дейността на НАПОО през 2018 г., изведени са основни изводи и са определени приоритетите за развитието на Агенцията през 2019г.

Целите и произтичащите от тях дейности, заложи в Плана за дейността на НАПОО за 2018 г., са както следва:

1. Развитие на сътрудничеството с държавните институции, организациите на работодателите, на работниците и служителите, браншовите и професионалните организации и академичната общност за усъвършенстване на националната система за професионално образование и обучение в контекста на политиката за учене през целия живот.
2. Развитие на мрежата от лицензирани центрове за професионално обучение и центрове за информация и професионално ориентиране.
3. Осигуряване на качеството в системата на професионалното образование и обучение.
4. Проучване на европейския опит и добрите практики в областта на професионалното образование и обучение и тяхното адаптиране, с цел трансфер на национално ниво.
5. Повишаване на прозрачността и публичността на услугите по професионално обучение на възрастни и по професионално ориентиране.
6. Развитие и подобряване качеството на административното обслужване, деловодната и архивната дейност, прилагане на антикорупционни мерки и предотвратяване конфликта на интереси.

Обхватът на информацията в доклада се определя от функциите на НАПОО, регламентирани в Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО) (чл. 41, ал. 2. и чл. 42).

РАЗДЕЛ 1. РАЗВИТИЕ НА СЪТРУДНИЧЕСТВОТО С ДЪРЖАВНИТЕ ИНСТИТУЦИИ, ОРГАНИЗАЦИИТЕ НА РАБОТОДАТЕЛИТЕ, НА РАБОТНИЦИТЕ И СЛУЖИТЕЛИТЕ, БРАНШОВИТЕ И ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ И АКАДЕМИЧНАТА ОБЩНОСТ ЗА УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА НАЦИОНАЛНАТА СИСТЕМА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ В КОНТЕКСТА НА ПОЛИТИКАТА ЗА УЧЕНЕ ПРЕЗ ЦЕЛИЯ ЖИВОТ

Основните резултати по Оперативна цел 1 са:

1. Постигане на съгласувани позиции и предприети съвместни действия за усъвършенстване на националната система за ПОО в контекста на ученето през целия живот (УЦЖ)
2. Продуктивно партньорство с всички заинтересовани институции и социални партньори при обсъждането и вземането на решения по въпроси и проблеми, касаещи дейността на НАПОО и развитието на системата за ПОО.

За постигане на Цел 1 в Плана са включени следните основни дейности:

1.1. УЧАСТИЕ В РАЗРАБОТВАНЕТО, КООРДИНИРАНЕТО И РЕАЛИЗИРАНЕТО НА СТРАТЕГИИ, КОНЦЕПЦИИ, НОРМАТИВНИ И МЕТОДИЧЕСКИ ДОКУМЕНТИ В СФЕРАТА НА НАЧАЛНОТО И ПРОДЪЛЖАВАЩОТО ПРОФЕСИОНАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ И В ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОРИЕНТИРАНЕ

Компетентното и ефективно участие в процесите на разработване и реализиране на политики, стратегии и концепции, свързани с развитие и усъвършенстване на националната система за ПОО, е постоянен приоритет в дейността на НАПОО. Задачите на Агенцията в това направление са свързани с разширяване и задълбочаване на сътрудничеството с институциите и организациите, които имат отношение към ПОО, както и с практическото утвърждаване на възложената ѝ със ЗПОО координираща функция в този контекст.

Активното взаимодействие с държавните институции по конкретни въпроси и ключови проблеми в областта на ПОО, развитието на човешките ресурси и ученето през целия живот е в центъра на вниманието на екипа на НАПОО и през 2018 г.

През отчетния период представители на Агенцията са участвали като членове на междуведомствени работни групи, експертни съвети, комисии и комитети на национално ниво към Президента на Република България, Народното събрание, МОН, МТСП, Министерство на икономиката, МТИТС, Министерство на туризма, Държавна агенция за метрологичен и технически надзор и др.

През 2018 г. служителите от администрацията на НАПОО са ангажирани с участие в поредица от национални и международни събития по въпросите на ПОО. Със своя експертен потенциал НАПОО допринесе за успешното им провеждане, за формулирането на изводи и конкретни препоръки, насочени към развитие на системата на ПОО в съответствие с приоритетите, изведени на национално и европейско ниво и в набелязване на конкретни мерки за повишаване на имиджа на ПОО сред младежи и лица, навършили 16 години.

1. Представени са експертни становища и предложения по следните проекти на документи:

- Проект за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение
- Проект за изменение и допълнение на Правилника за дейността на НАПОО
- Проект на Решение на Министерски съвет за изменение на Националния план за действие по заетостта през 2018 г. и подготовка на НПДЗ за 2019 г. – Министерство на труда и социалната политика
- Механизъм за прилагане на Препоръката на ЕС „Пътеки за повишаване на уменията: нови възможности за възрастните“ – Министерство на труда и социалната политика и Министерство на образованието и науката
- Проект на Наредба за управление на качеството в институциите от системата на предучилищното и училищното образование – Министерство на образованието и науката
- Проект на Наредба за организацията и провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация – Министерство на образованието и науката
- Стратегия за развитие на професионалното образование и обучение в Република България за периода 2018 г. - 2021 г. и Отчет за изпълнението на Стратегията за развитие на професионалното образование и обучение в Република България за периода 2015 г.-2018 г. – Министерство на образованието и науката

- Проект за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 4 март 2002 г. за условията и реда за придобиване и признаване на правоспособност за упражняване на професии по управление на товароподемни кранове и подвижни работни площадки – Държавна агенция за метрологичен и технически надзор
- Проект за изменение и допълнение на Наредба № 3 от 17 януари 2001 г. за условията и реда за придобиване на правоспособност за упражняване на професията „Монтьор по монтиране, поддържане и ремонтване на асансьори“ – Държавна агенция за метрологичен и технически надзор
- Проект за изменение и допълнение на Наредба № 2 от 17 януари 2001 г. за условията и реда за придобиване и признаване на правоспособност за упражняване на професия обслужване на парни и водогрейни котли – Държавна агенция за метрологичен и технически надзор
- Проект за изменение на Наредба № 3 от 7 март 2016 г. за образованието, практическата подготовка и професионалната квалификация, необходими за придобиване на правоспособност за упражняване на професията „Планински водач“ – Министерство на туризма
- Проект за изменение на Наредба № 1 от 5 януари 2016 г. за образованието, практическата подготовка и професионалната квалификация, необходими за придобиване на правоспособност за упражняване на професията „Екскурзовод“ – Министерство на туризма
- Проект на ЗИД на Административнопроцесуалния кодекс, предлагащ изм. и доп. на текстове в ЗПОО, касаещи лицензионния режим в изпълнение на препоръките на РМС за трансформация на модела на административното обслужване
- Секторни компетентностни модели, разработени в рамките на проект MyCompetence, „Разработване и внедряване на информационна система за оценка на компетенциите на работната сила по браншове и региони“, осъществяван от Българска стопанска камара (БСК) в партньорство с КНСБ и КТ "Подкрепа"

2. Участие на представители на НАПОО в различни работни групи, комитети и др. междуинституционални форми на сътрудничество:

- Комитет по наблюдение към Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” 2014-2020
- Комитет по наблюдение към Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“
- Тематична работна група „Предучилищно и училищно образование“ към Комитета за наблюдение на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“
- Подкомитет към Комитета за наблюдение на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” в областта на пазара на труда
- Национална мрежа от ECVET експерти към ЦРЧР;
- Направляващ комитет на българо-швейцарски проект „Швейцарска подкрепа за въвеждане принципите на дуалното обучение в българската образователна система“ („ДОМИНО“)
- Междуведомствен съвет по туризма към Министерство на туризма
- Работна група за разработване на План за действие към Програмата на правителството за стабилно развитие на Република България за периода 2014-2018 г. (попълнен План за действие към програмата в частта, касаеща НАПОО)
- Национален съвет за насърчаване на заетостта към Министерство на труда и социалната политика

- Управителен съвет на ДП “БГЦПО“
- Национална стратегическа група за планиране и отчитане дейностите за изпълнение на Стратегията за развитие на професионалното образование и обучение за периода 2015–2020 година
- Работна група на ползвателите на ECVET към Европейската комисия
- Междуведомствена работна група към МОН относно политиките за Учене през целия живот
- Работна група за разработване на механизъм за прилагане на Препоръката на Съвета на ЕС относно интеграцията на дълготрайно безработните лица на пазара на труда
- Национален експертен съвет по тематичната дейност „Системи за управление на предвиждане на умения и съответствие с нуждите на пазара на труда в ЕС: Оценка за България“ към СЕДЕФОП
- Междуведомствена работна група за изменение и допълнение на държавен образователен стандарт за управление на качеството в институциите за предучилищно и училищно образование
- Междуведомствена работна група към МОН по проблемна област „Липса на специалисти в търсени от бизнеса области и лошо качество на професионалното образование“
- Работна група по Наредба по чл. 34, ал. 1 от ЗПОО за организация и съдържание на изпитите за придобиване на професионална квалификация
- Работна група за изготвяне на изменения в Наредба за качеството на професионалното образование и обучение
- Консултативен съвет по туризъм към Българска стопанска камара
- Координационен съвет РГ 2 “Свободно движение на хора “
- Работна група 16 „Образование, взаимно признаване на професионални квалификации и научни изследвания“ към МОН
- Постоянна работна група за актуализиране на НКПД към МТСП
- Контактна група за организиране на форум за хора с увреждания под патронажа на Президента на Република България
- Национална координационна група „Дуално обучение“
- Междуведомствен експертен съвет за прилагане на споразумението за сътрудничество и стратегическо партньорство при обмен на данни между Националния статистически институт и Министерството на образованието и науката
- Работна група за изготвяне на проект за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 5 януари 2016 г. за образованието, практическата подготовка и професионалната квалификация, необходими за придобиване на правоспособност за упражняване на професията „Екскурзовод“ към Министерство на туризма
- Работна група за изготвяне на проект за изменение и допълнение и Наредба № 3 от 7 март 2016 г. за образованието, практическата подготовка и професионалната квалификация, необходими за придобиване на правоспособност за упражняване на професията „Планински водач“ към Министерство на туризма.

3. Участие на експерти от НАПОО в тематични национални и международни конференции, семинари, работни срещи, кръгли маси и др.:

- Работен семинар на тема „Изграждане на система за качество при обучението на високите професионални квалификации (5 и 6 ниво по ЕКР)“, организиран от европейската

мрежа по прилагане на Препоръката за качество в професионалното образование и обучение (EQAVET) към Европейската комисия

- 21-ва работна среща на групата по прилагане на Препоръката за изграждане на системата за натрупване и трансфер на кредити в професионалното образование и обучение (ECVET) към Европейската комисия
- Втора среща на работната група по Препоръката на Съвета „Пътеки за повишаване на уменията: нови възможности за възрастните“
- Конференция „Професионалното образование като първи избор“ в рамките на Българското председателство на Съвета на ЕС
- ECVET workshop за напреднали за практическите предизвикателства и представяне на възможностите за мобилности по КД1 към Програма „Еразъм+“
- Работна среща с г-н Жан Артюи, председател на комисията по бюджет в Европейския парламент
- Заседание на работната група Европа 2020 за професионално образование и обучение в гр. Правец
- Годишен Форум на Европейската мрежа за осигуряване на качество в професионалното образование и обучение (EQAVET) под егидата на Българското председателство на Съвета на ЕС
- Годишен ECVET форум на тема „Използване на ECVET за дългосрочна мобилност“ в рамките на Българското председателство на Съвета на ЕС, София
- Трети международен конгрес на професионално образование и обучение на Швейцария, под мотото „Умения за заетост и кариера“
- Регионални конференции „Европейски измерения в професионалното образование и обучение“, организирани в рамките на дейността на НАПОО като представител на България в европейската мрежа за професионално образование и обучение ReferNet в гр. Бургас и гр. Стара Загора
- Национална ReferNet конференция в гр. София
- Годишна Валоризационна конференция по програма „Еразъм+“ за 2018 г., организирана от ЦРЧР
- Кръгла маса на тема „Обучението на възрастни в реална работна среда – предизвикателства и решения“ като част от Националната комуникационна стратегия за подкрепа на Електронната платформа за учене на възрастни в Европа (EPALE)
- Конференция на тема: „ECVET на европейско ниво и разпространението му в България“
- Семинари в МОН в изпълнение на проект „Техническа помощ за осъществяване на българската Национална квалификационна рамка в професионалното образование и обучение“ през м. октомври и м. декември 2018 г.
- Работна група по професионално образование и обучение в гр. Брюксел, Белгия
- Работна група за обучение за възрастни в гр. Брюксел, Белгия
- Финална конференция по проект на програма Еразъм + „Онлайн обучение за охранители за детекция на рисково и измамно поведение“
- Форум относно изработването на „Концепция за развитие на професионалното образование и обучение в България“, организиран от МОН
- Национални дни за Учение през целия живот , гр. Пловдив
- Четвърта партньорска среща по проект RefuNEET в гр. Кентърбъри, Великобритания
- Заключителна среща по проект RefuNEET в гр.Брюксел, Белгия

- Кръгла маса „Изграждане на сътрудничество образование-бизнес за преодоляване на предизвикателствата с липсата на квалифицирани кадри за строителния сектор“
- Заседания на Комисия по образование и наука към Народното събрание на Република България
- Заседания на Комисия по труда, социалната и демографска политика към Народното събрание на Република България

Важен инструмент за взаимодействие на НАПОО с други организации и институции са споразуменията за двустранно сътрудничество. Пример за ефективно сътрудничество е реализираното през годината партньорство между НАПОО и Български съюз по заваряване за осъществяване на последващ контрол (по чл. 49в от Закона за професионалното образование и обучение) на дейността на центровете за професионално обучение, които извършват обучение по професията „Заварчик“. Целта на подписаното ново споразумение за сътрудничество е да се повиши качеството на предлаганото професионално обучение по професията и да се подобри прозрачността в работата на центровете, които предлагат съответните квалификационни курсове.

В областта на секторното сътрудничество бяха осъществени редица съвместни действия с различни браншови организации. В резултат на активната политика на НАПОО за развитие на секторното сътрудничество са реализирани следните инициативи:

- Продължава ефективното сътрудничество между Центъра за развитие на човешките ресурси и НАПОО в рамките на „Националната мрежа от ECVET експерти“ – проведени са шест семинара;
- Експертите от Агенцията участват активно в Секторните консултативни съвети към Българска стопанска камара с цел актуализиране на секторните компетентности модели в 20 пилотни икономически сектора – подготвени са експертни становища по предоставените от МТСП секторни профили;

През 2018 г. екипът на НАПОО продължи своята усърдна работа в изпълнението на Националната стратегия за учене през целия живот за периода 2014–2020 г. В рамките на своята компетентност Агенцията е водеща отговорна институция за реализиране на дейности и мерки, включени в **10** приоритетни направления на Плана за изпълнение на Стратегията за 2018 г.

НАПОО е партньор на АИКБ в проекта „Постигане на устойчива и качествена заетост посредством подобряване привлекателността на професии със слабо предлагане на пазара на труда в ключови за развитието на българската икономика сектори“. Държавните образователни стандарти за придобиване квалификация по част от включените в проекта професии са ползвани за разработване на „Модели за повишаване на привлекателността на професиите“ по проекта.

През 2018 г. НАПОО продължи целенасочено да следва принципа за сътрудничество и партньорство със заинтересованите институции и организации в работата си по международни проекти. В дейностите по изпълнението им са включени представители на работодателите и на организациите на работниците и служителите, на държавни институции, общини, неправителствени организации, на академичната общност. Резултатите от проектите се популяризират в партньорската мрежа на НАПОО, на електронната ѝ страница, на сайта на съответните проекти, на заседания на ЕК и УС, като и чрез други канали за разпространение.

НАПОО бе една от водещите институции, която активно участва в изготвянето на Секторен функционален анализ на системата на ПОО, реализиран по проект BG05SFOP001-2.001-0006 „Създаване на единни правила за провеждане на функционални анализи по хоризонтални и секторни политики“, финансиран от Оперативна програма „Добро управление“ и изпълняван от Министерски съвет. Анализът ще бъде завършен през 2019 г., но проекта на доклад недвусмислено показва необходимостта от изграждането на секторен съвет по ПОО на високо ниво, усилване капацитета на НАПОО с оглед на функциите, които се изпълняват в съответствие със ЗПОО и др. Анализът установява и липса на достатъчно добра хоризонтална комуникация между институциите ангажирани в процеса на ПОО.

1.2. Създаване на условия и среда за ефективна работа на трипартитните органи за управление и дейност на Агенцията – Управителен съвет (УС) и Експертни комисии (ЕК) по професионални направления и по професионално ориентиране

През 2018 г. НАПОО успешно развива трипартитното сътрудничество в управлението на Агенцията и в експертната си дейност. Управителният съвет и 17-те Експертни комисии, функциониращи по професионални направления и по професионално ориентиране, ефективно изпълняваха определените в ЗПОО и в Правилника за дейността на НАПОО функции.

От организационна гледна точка НАПОО продължи да осигурява необходимите условия и среда за ползотворна работа на Управителния съвет като:

- Предварително се обявява графика и дневният ред за заседанията на УС
- Предоставят се в срок предварително подготвените комплекти с материали за обсъждане в съответствие с дневния ред
- Периодично се осъществява контрол на изпълнение на решенията на ЕК и на УС

През 2018 г. са проведени всички планирани **6** заседания на УС на НАПОО, на които са обсъдени и съгласувани важни документи за развитие на системата на ПОО – проекти на ДОС за придобиване на квалификация по професии, предложения за актуализиране на СППОО, промени в документите на НАПОО, свързани с процедурите по лицензиране на ЦПО и ЦИПО, анализ на дейността на ЦПО и ЦИПО за 2017 г. , анализ на осъществения последващ контрол на дейността на лицензираните ЦПО и др.

На проведените заседания са приети :

- Проекти на ДОС за придобиване на квалификация по професии, разработени във вид на „единици резултати от ученето“ – общо 22 проекта;
- Предложения за актуализиране на СППОО с допълване на нови професии/специалности – **1** ново предложение за включване на нова професия „Консултант козметични, парфюмерийни, био продукти и битова химия“ с прилежаща специалност „Осигуряване на продуктова информация“ – трета степен на професионална квалификация в рамките на професионално направление 524 „Химични продукти и технологии“.
- Анализи за системата на професионално обучение на лица, навършили 16 години:
 1. Годишен анализ на дейността на центровете за професионално обучение и центровете за информация и професионално ориентиране през 2017 г.
 2. Анализ за състоянието на качеството на ЦПО, подали годишни доклади за самооценка на качеството за 2017 г.

3. Анализ на последващия контрол на дейността на лицензираните ЦПО и ЦИПО за първото полугодие на 2018 г.

- Документи, свързани с планирането на дейността на НАПОО:

1. Отчет за изпълнение на Плана за дейността на НАПОО за първото полугодие на 2018г.

2. Годишен план за дейността на НАПОО за 2018 г.

3. Годишен доклад за дейността на НАПОО за 2017 г.

- Документи, свързани с лицензирането и осъществяването на последващ контрол на дейността на ЦПО/ЦИПО:

1. Критерии за проверка в Информационната система на Националната агенция за професионално образование и обучение на свидетелствата за професионална квалификация и свидетелствата за валидиране на професионална квалификация, издавани от частните центрове за професионално обучение

2. Информация относно ЦПО/ ЦИПО с прекратени права по лицензии

3. Актуализирани материали за лицензиране на ЦПО/ЦИПО в изпълнение на ПМС № 95 на МС за намаляване на административната и регулаторната тежест върху гражданите и бизнеса – във връзка с подаването им през ИС на НАПОО

4. Разработени и са утвърдени от УС на НАПОО актуализирани документи за лицензиране на ЦПО/ЦИПО и за изменение на издадена лицензия на ЦПО с добавяне на нови професии и специалности в съответствие с изм. и доп. в ЗПОО, бр. 92 от 6 ноември, 2018 г.

5. Разработени и утвърдени от УС на НАПОО индикатори за представяне на годишна информация за дейността на лицензираните ЦПО/ ЦИПО и годишна информация за качеството на услугите по информиране и професионално ориентиране, предоставяни от лицензираните ЦИПО

6. Актуализиране на „Ред за разработване и поддържане на Списъка на професиите за професионално образование и обучение“, утвърден със Заповед № РД09-5443/ 18.10.2017 г. на министъра на образованието и науката

7. Актуализиране на "Правила за реда и условията за прекратяване правата по лицензия на ЦПО и ЦИПО" в съответствие с изм. и доп. в ЗПОО, бр. 92 от 6 ноември, 2018 г.

8. Проекти на нормативни и други документи:

- Проект за изменение и допълнение на Правилника за дейността на НАПОО

- Проект за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение.

На заседанията на УС са представени и презентации, свързани с международната дейност на НАПОО.

Презентирани са постигнати резултати от следните проекти, финансирани по програма Еразъм +“ :

- „Проучване на опит и добри практики при внедряване на европейските инструменти в подкрепа на Ученето през целия живот“, Програма Еразъм +, Ключова дейност 1

- Проект Career guidance for young refugees– escaping NEET status with good counselling towards training and employment“– RefuNEET, Програма Еразъм +, Ключова дейност 2

През 2018 г. няма провалени или отложени заседания на УС. Всички заседания на УС са проведени по предварително съгласуван с членовете график.

Дейността на експертните комисии през 2018 г. е организирана в съответствие с изискванията на ЗПОО и на Правилника за дейността на НАПОО.

Проведени са заседания на ЕК както следва:

- **20** заседания на ЕК за обсъждане на проекти на ДОС за придобиване на квалификация по професии;
- **6** заседания на ЕК за обсъждане на предложения за допълване на СППОО с нови професии и специалности;
- **121** заседания на ЕК по процедури за лицензиране и изменение на издадена лицензия с допълване на нови професии и специалности на ЦПО;
- **38** заседания на ЕК по процедури за прекратяване права по издадена лицензия на ЦПО.

Компетентното участие на УС и ЕК в цялостната дейност на Агенцията създава възможност за постигане на успешни резултати, свързани с изпълнението на конкретните задачи, включени в Плана за 2018 г. За това допринася ефективната организация на заседанията, качествено разработената и своевременно предоставена документация от администрацията на Агенцията – доклади, докладни записки, проекти на ДОС, протоколи и други материали. Сериозен принос по отношение повишаване качеството на проектите на ДОС за придобиване на квалификация по професии има активното участие на Експертните комисии. От специалистите, представители на трите страни в социалното сътрудничество, са получени полезни предложения и препоръки за прецизиране на конкретни текстове в проектите на ДОС, както и за номиниране на специалисти с нужния опит и професионална квалификация за участие в работните групи и в рецензирането на проектите.

По изпълнение на функциите, регламентирани в чл. 42 т. 6, т. 7, т. 8 и т. 9 на ЗПОО, през 2018 г. е извършено следното:

Съгласно чл. 42, т. 6 на ЗПОО, въз основа на анализ на дейността на ЦПО и ЦИПО Агенцията прави предложения за усъвършенстване на системата на ПОО. В изпълнение на тази разпоредба НАПОО ежегодно набира и анализира данни във връзка с дейността на ЦПО и ЦИПО през предходната календарна година. Получените резултати за 2017 г. са предоставени на вниманието на заинтересованите институции, организации и лица чрез публикация на интернет страницата, с презентации в заседанията на УС на НАПОО, на националната конференция на Рефернет в София, в работни групи, семинари и други форуми.

Съгласно чл. 42, т. 7 на ЗПОО, НАПОО възлага провеждането и внедряването на научни изследвания в областта на професионалното образование, обучение и ориентиране. Тази дейност Агенцията извършва като участник в международни проекти, финансирани по европейски програми (Еразъм +). През 2018 г., в изпълнение на функциите на НАПОО като участник в мрежата ReferNet бяха организирани и проведени три конференции, на които бяха изнесени актуални данни от проучвания и доклади в областта на ПОО за 2018 г. на национално и европейско ниво.

В изпълнение на чл. 42, т. 8 на ЗПОО, НАПОО осъществява дейности, свързани с участие в разработването и изпълнението на национални стратегии в частта им, касаеща ПОО. Агенцията участва с конкретни писмени предложения в обсъждането на проекта на Стратегия за развитието на ПОО в България до 2021 г., както и в работните срещи,

организиран от МОН през отчетния период. Активно НАПОО се включва и в подготовката на План за 2018 г. и Отчет за 2017 г. по Стратегията за УЦЖ – 2014-2020 г., както и в дейностите по мрежата EPALЕ.

1.3. СЪВМЕСТНИ ДЕЙСТВИЯ НА НАПОО И АГЕНЦИЯТА ПО ЗАЕТОСТТА (АЗ) ЗА ОСИГУРЯВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБУЧЕНИЕ НА ВЪЗРАСТНИ (БЕЗРАБОТНИ И ЗАЕТИ ЛИЦА)

През 2018 г. продължи ползотворното сътрудничество между НАПОО и АЗ с цел усъвършенстване на предпоставките за ефективно организиране и провеждане на професионално обучение от лицензираните ЦПО, на базата на действащото споразумение за сътрудничество. Съвместните действия между двете институции във връзка с осигуряване качеството на професионалното обучение на възрастни (безработни и заети лица) включваха:

1. Извършване на съвместни проверки като част от дейността на Агенцията за последващ контрол върху дейността на ЦПО
2. Консултиране на служители на Бюра по труда във връзка с организацията на провеждането на професионалните обучения от лицензираните ЦПО и нормативните документи, регламентиращи професионалното обучение.
3. Проведени две работни срещи между НАПОО и експерти от АЗ с цел координиране на дейностите по обучение на възрастни, и по-конкретно във връзка с проверките на Свидетелствата по професионална квалификация от НАПОО.

1.4. СЪТРУДНИЧЕСТВО НА НАПОО В РАМКИТЕ НА СКЛЮЧЕНИТЕ СПОРАЗУМЕНИЯ

В рамките на сключеното споразумение и през 2018 г. НАПОО успешно реализира съвместна си дейност с Националния статистически институт (НСИ) с оглед функционирането на единна система за ежегодно набиране и обработка на информация във връзка с броя на обучените лица в ЦПО.

НАПОО ползотворно си партнира и с Националния център за информация и документация (НАЦИД) във връзка с дейностите по международното признаване на документите за професионално образование и професионално обучение. По конкретни казуси и въпроси, свързани с документи за професионална квалификация, екипът на Агенцията оказва съдействие като дава експертни становища.

Сътрудничеството на НАПОО с МЗ през 2018 г. също е насочено към реализиране на съвместни действия за повишаване качеството на ПОО по професиите от СППОО, свързани със здравните грижи.

Сътрудничеството на НАПОО с национално представителните организации на работодателите и на работниците и служителите, с институции и организации от различни икономически и професионални сектори продължава да се развива, включително чрез участията в съвместни инициативи. Освен с национално представителните организации, НАПОО работи и за развиване на сътрудничество с браншови и секторни организации.

През отчетния период са проведени регулярни срещи и консултации по различни оперативни въпроси и проблеми в обхвата на споразуменията за сътрудничество с

национално представителните организации на работодателите и на работниците и служителите. Целта е постигане на съгласувани позиции, решения и действия за осигуряване на качеството на професионалното обучение, предоставяно от ЦПО – учебни планове и програми, съответствие на базите за обучение и преподавателите с ДОС за придобиване на квалификация по професия и др.

Една от най-активните организации е Българският съюз по заваряване, който периодично инициира работни срещи с представители на НАПОО. През 2018 г. период беше сключено ново споразумение за сътрудничество между съюза и НАПОО, което постави на фокус качеството на професионалното обучение по професия Заварчик.

В областта на секторното сътрудничество се осъществяват съвместни действия с различни браншови организации. В резултат на активната политика на НАПОО за развитие на секторното сътрудничество са реализирани следните конкретни инициативи – участие на експерти от НАПОО в работата на различни органи и работни групи на секторно ниво – Управителния съвет и Изпълнителното бюро на Българския център за квалификация по заваряване към Българския съюз по заваряване; Постоянната кръгла маса за въвеждане на социални стандарти в леката промишленост и туризма в България, организирана от Балканския институт по труда и социалната политика, с БАСКОМ, БАРОК и др.

ОБОБЩЕНИЕ:

1. Резултатите, постигнати от изпълнението на дейностите по Цел 1 за 2018 г. са доказателство за активната и целенасочена политика на НАПОО като държавна институция с ключова роля в разработването и реализирането на националната политика в сектора на ПОО.
2. Професионалният опит и високата експертна компетентност на служителите на НАПОО допринасят за подготовката на важни национални стратегически и оперативни документи, произтичащи от законодателството в областта на ПОО.
3. Инициативите и конкретните дейности по двустранните споразумения за сътрудничество са важна предпоставка за постигане на съгласувани позиции по съществени въпроси, свързани с функционирането на системата на ПОО.
4. За реализация на дейностите на НАПОО по провеждане на политиките за учене през целия живот и за укрепване на връзките между ПОО и пазара на труда принос имат ефективно организираните от Агенцията и проведени през 2018 г. заседания на трипартитните органи на Агенцията – УС и ЕК по професионални направления и професионално ориентиране.

РАЗДЕЛ 2. РАЗВИТИЕ НА МРЕЖАТА ОТ ЛИЦЕНЗИРАНИ ЦЕНТРОВЕ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ И ЦЕНТРОВЕ ЗА ИНФОРМАЦИЯ И ПРОФЕСИОНАЛНО ОРИЕНТИРАНЕ

2.1. Лицензиране на ЦПО и ЦИПО, изменение на издадена лицензия на ЦПО с допълване на нови професии и специалности

Развитието на мрежата от лицензирани ЦПО и ЦИПО е свързано и с постигането на Цел 2 в Плана за дейността на НАПОО, която включва лицензиране на нови ЦПО и ЦИПО, както и изменение на издадени лицензии на ЦПО с добавяне на нови професии и специалности.

През 2018 г. НАПОО извърши следните дейности, свързани с лицензирането:

- Лицензирани са 57 нови ЦПО, 66 центъра са допълнили лицензиите си с нови професии и специалности.
- Издадена е 1 лицензия на ЦПО.

Броят на лицензионните процедури на ЦПО, реализирани от Агенцията през периода 2006–2018 г., са представени на Фиг. 1 и Фиг. 2.

Фиг. 1.

Фиг. 2.

През 2018 г. броят на лицензионните процедури е по-голям от предходната 2017 година. Тази година в сравнение с предишната, процедурите за издаване на лицензии на нови ЦПО

са по-малко на брой от процедурите за изменение на лицензията с добавяне на нови професии и специалности.

Традиционно и през 2018 г. кандидатите включват в заявленията за лицензиране на ЦПО най-голям брой професии от професионални направления: „Стопанско управление и администрация“, „Хотелиерство, ресторантьорство и кетъринг, пътувания, туризъм и свободно време“, „Социални дейности“, „Транспорт“ и „Строителство“.

Измененията в броя на лицензионните процедури на ЦПО, реализирани от Агенцията през последните години, могат да се проследят на Фиг. 3. През 2018 г. е издадена само една лицензия на център за информация и професионално ориентиране.

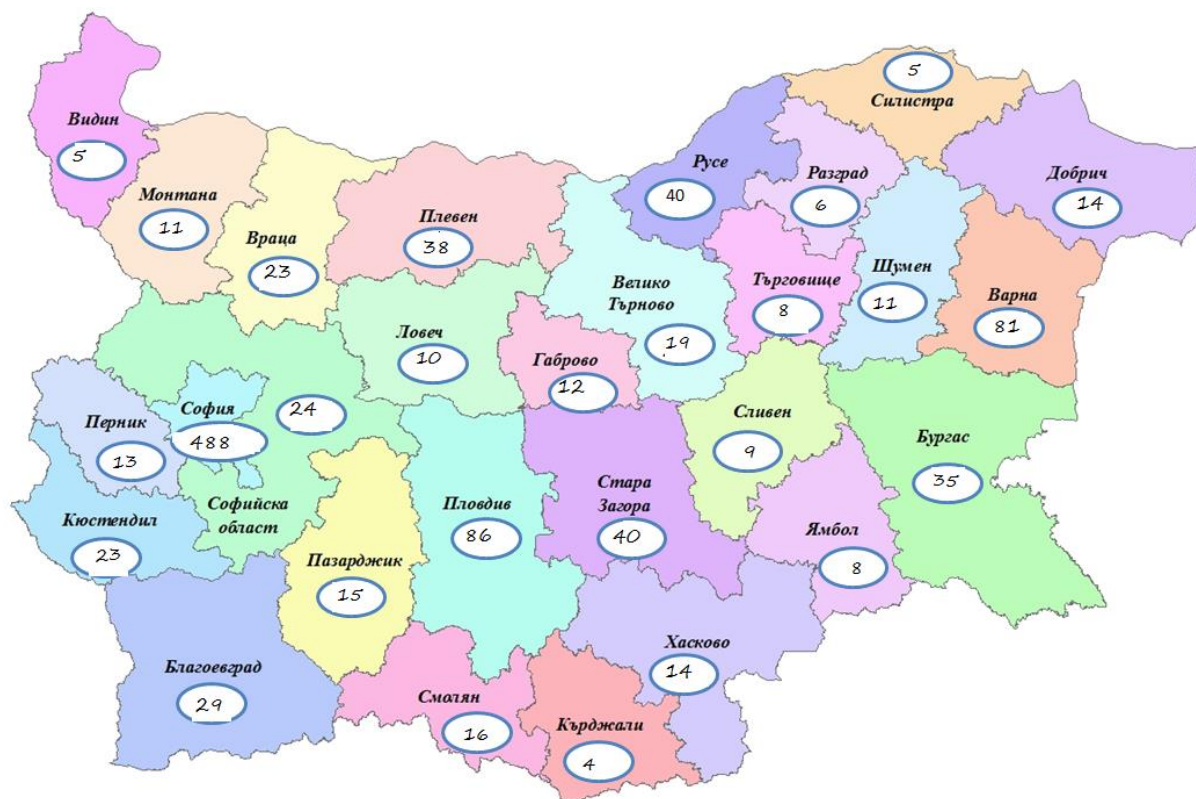
Фиг. 3

- Проведени са над 9500 консултации (в НАПОО, по телефон, по e-mail) с кандидати за лицензиране, с външни експерти по лицензионните процедури, с лицензирани центрове за професионално обучение, с граждани, търсещи информация относно възможностите за участие в професионално обучение. Средно (в рамките на работния ден) експерт, работещ във връзка с лицензирането, предоставя 5 консултации.
- Проведени са 5 информационни дни с лицензирани ЦПО в цялата страна - обсъдени са промените в нормативната уредба в ПОО, често допусканите грешки в попълването на реквизитите на документите за професионална квалификация, дадени са конкретни препоръки за спазване на изискванията на Наредба № 8 от 2016 г. и Наредба № 2 от 2018 г. за документите, издадени от министъра на образованието и науката.
- За методическото подпомагане на ЦПО е публикуван уебинар за работа с модула към ИС на НАПОО за публикуване на издадени документи за професионална квалификация по чл. 42, т.11 от ЗПОО;
- Изготвен е обобщен анализ от дейността на ЦПО на базата на годишните доклади за самооценка за 2017 г. Анализът е публикуван на страницата на НАПОО и е презентиран на информационен ден в София през м. юни 2018г.

- Обновена е рубриката „Често задавани въпроси“ на сайта на НАПОО, в която са публикувани в достъпен вид отговорите на въпросите, които най-често се получават от граждани и кандидати за лицензиране на ЦПО;
- Разработени са индикатори за представяне на годишна информация за качеството на професионалното обучение от лицензираните ЦПО – публикувани на интернет-страницата на НАПОО;
- Редовно се предоставят консултации на външните експерти, участващи като оценители в процедурите по лицензиране от експертите на НАПОО. В помощ на външните експерти е актуализирана инструкция, регламентираща задълженията им при участие в лицензионните процедури.
- През 2018 г. са одобрени 20 нови външни експерти, които се включиха активно в процедурите по лицензиране на ЦПО.
- Проведени са 123 заседания на ЕК по съответните професионални направления (102 през 2017 г.).
- Документите, които се внасят за разглеждане и обсъждане в експертните комисии, са подготвени качествено от експертите от дирекция ПКЛ, няма върнати от ЕК документи за преработване.
- Сроковете за лицензиране, произтичащи от ЗПОО, се спазват стриктно. Няма просрочени лицензионни процедури.
- Средният брой лицензионни процедури (ЦПО и ЦИПО) на експерт е 20 (при 13 за 2017 г., 16 за 2016 г., 18 за 2015 г., 18 за 2014 г.; 24 за 2013 г., 26 за 2012 г., 17,8 за 2011 г., 15 за 2010 г., 31,5 за 2009 г., 26 за 2008 г., 24,5 за 2007 г., 18,5 за 2006 г. и 15 за 2005 г.).

Към 31 декември 2018 г. мрежата в страната включва 1038 действащи ЦПО и 43 ЦИПО

Фиг. 4 Разпределение на действащите ЦПО по региони

Във връзка с чл. 40б, ал.2 от ЗПОО издадените от ЦПО Свидетелства за професионална квалификация и Свидетелства за валидиране на професионална квалификация се подават с електронни подписи в специализирания модул в Информационната система на НАПОО и след проверка за съответствие с нормативните изисквания и утвърждаване се публикуват в публичния регистър по чл. 42, т. 11 от ЗПОО.

Поддържането на публичен регистър на лицензираните ЦПО и ЦИПО с активна лицензия, както и на отнетите, заличени и прекратени лицензии е едно от изискванията на ЗОАРАКСД и задължение на НАПОО, определено в чл. 42, т. 10 на ЗПОО. По този начин се осигурява по-голяма прозрачност по отношение дейността на центрове и се улесняват гражданите при избора на обучаваща институция. В съответствие с изискванията на ЗОАРАКСД, е организиран публичния регистър на подадените документи за лицензиране, публикуван на страницата на НАПОО в Интернет.

Прилага се и административната процедура за вписване на промени в обстоятелствата на ЦПО и ЦИПО – издадени са 17 заповеди за промени на ЦПО.

С цел осигуряване по-висока степен на прозрачност, безпристрастност и качество на лицензионния процес като външни експерти, участващи в лицензионните процедури, са привлечени допълнително 20 специалисти от различни професионални направления.

ОБОБЩЕНИЕ:

1. Дейността на НАПОО по лицензиране на ЦПО и ЦИПО се осъществява при спазване на изискванията на ЗПОО, като и на изискванията за прозрачност и достъпност за бизнеса, фирмите, организациите и гражданите – кандидати за лицензиране.

2. През 2018 г. лицензирането се извършва при спазване на нормативните изисквания (ЗОАРАКСД, Наредбата за административното обслужване, закона за електронно управление и др.).

3. В интернет страница на НАПОО в двете менюта „За кандидатите за лицензиране“ и „За лицензирани центрове“ се публикуват и редовно актуализират материали и методически документи – график на дейностите, указания за разработване на вътрешна система за осигуряване на качеството на професионалното обучение в ЦПО; индикатори за предоставяне на годишна информация за качеството на професионалното обучение в центровете за професионално обучение; указания за актуализиране на учебни планове и програми и др.

4. Законоопределения срок за лицензиране се спазва стриктно. Основните фактори за спазване срока на процедурите са: спазване на стандартите за качество в административно обслужване и повишаване на ефективността на работата на администрацията; подобряване качеството на подадените документи в резултат на проведените консултации на кандидатите за лицензиране; повишаване на професионализма на всички участници в лицензионните процедури на базата на натрупан опит.

5. Поддържаната и през 2018 г. актуална информация в Информационната система на НАПОО дава възможност за поддържане на публичните регистри за лицензираните ЦПО и ЦИПО, на отнетите лицензии, на подалите документи за лицензиране ЦПО и ЦИПО и на издадените документи от ЦПО, осигурява прозрачност на дейността на Агенцията и тази на центровете и осигурява възможност на институциите, бизнеса и гражданите да се информират за услугите, които центровете предоставят.

6. Внедреният нов модул в ИС на НАПОО за публикуване и проверка на документите за професионална квалификация осигурява допълнително качество на извършваните дейности в ЦПО.

6. През 2018 г. се наблюдава тенденция за увеличаване на броя подадени заявления за лицензиране, като броят на процедурите за изменение на издадена лицензия с добавяне на нови професии е по-голям от броя на процедурите за лицензиране на нов център.

7. През 2018 г. е постъпило 1 заявление за издаване на лицензия на ЦИПО.

8. В резултат на изпълнението на процедурите по издаване и отнемане на лицензия, в края на 2018 г. броят на действащите на територията на страната лицензирани институции е: ЦПО - **1038**, ЦИПО – **43**.

РАЗДЕЛ 3. ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В СИСТЕМАТА НА ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ

Основните резултати по Оперативна цел 3 са свързани със създаване на предпоставки (документи, дейности и процедури), подпомагащи обучаващите институции в системата на ПОО да предоставят качествени услуги по професионално образование, професионално обучение и професионално ориентиране.

За постигане на цел 3 в Плана на НАПОО са включени четири основни дейности:

3.1. УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО РАЗРАБОТВАНЕ НА ДЪРЖАВНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ СТАНДАРТИ (ДОС) ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯ ПО ПРОФЕСИИ

Съгласно чл. 42, т. 3. от ЗПОО, НАПОО разработва и актуализира Държавните образователни стандарти (ДОС) за придобиване на квалификация по професии. През 2018 г. НАПОО успешно продължи да работи по прилагане на промените в Закона за професионалното образование и обучение, в сила от 01.08.2016 г., свързани с разработването/ актуализирането на ДОС за придобиване на квалификация по професии. Цялостният процес по разработване/ актуализиране на ДОС протича в съответствие с изискванията, заложи в „Рамкови изисквания за разработване на ДОС за придобиване на квалификация по професии“ и „Методически указания за разработване на ДОС за придобиване на квалификация по професии“, актуализирани в края на 2016 г. С тези два вътрешни документа се постига единен подход при разработване на проектите, по които участват специалисти от различни професионални направления. За повишаване на методическата подготовка, експертите прилагат различни европейски документи, вкл. и публикуваното на сайта на CEDEFOP общоевропейско „Ръководство за дефиниране на резултати от ученето при описание на квалификациите“.

За качеството на разработените проекти допринася предварителната подготовка - НАПОО продължи да провежда присъствени обучения за работните групи. Така екипите се запознават със специфичните изисквания, заложи в „Рамковите изисквания“ и „Методическите указания“.

Редовното предоставяне на консултации на работните групи от страна на специализираната администрация също има съществен принос към повишаване качеството на проектите на ДОС. За качествено им разработване положителен ефект оказва и тясното сътрудничество и оперативна кореспонденция с експертите от МОН по въпроси, свързани със съдържанието на проектите.

Външната оценка на проектите е важен етап от процеса на разработването на ДОС. Тя включва рецензирането на подготвените проекти от високо квалифицирани специалисти в съответната професионална сфера – реално практикуващи лица, преподаватели от висши училища и професионалните гимназии и др. Друг важен аспект от оценяването на качеството на проектите на ДОС е обсъждането им от ЕК по професионални направления. През 2018 г. са проведени 20 заседания на ЕК по професионални направления за обсъждане на проекти на ДОС по различни професии от СППОО. За оперативното протичане на заседанията на експертните комисии всички материали, свързани с разработените проекти, предварително се изпращат на членовете на ЕК по електронна поща с възможност за получаване на обратна връзка във вид на предложения, становища и др. по съдържанието на пролетите. При необходимост, в заседанията се канят за участие и външни специалисти, които да дадат своето мнение по въпроси, касаещи разработените проекти. Заседанията на ЕК протичат на много високо експертно ниво, като в рамките на обсъжданията на конкретните проекти се внасят съществени допълнения към разработените материали.

Проектите на ДОС, преминали етапа на експертна оценка от ЕК се внасят за обсъждане и приемане от УС на НАПОО. През 2018 г. в 6 заседания на УС на НАПОО са внесени за обсъждане 22 проекта на ДОС, обхващащи 64 специалности, разработени в 443 единици резултати от ученето, групирани по видове професионална подготовка в съответствие със ЗПОО. Спазени са изискванията за представяне на проектите на ДОС в установения едноседмичен срок преди провеждане на съответното заседание на УС. За периода няма върнати от УС проекти на ДОС, които имат нужда от допълнителни корекции и съгласуване с работните групи или други заинтересовани страни.

Всички проекти, придружени с пълния комплект документи, необходими за обсъждането им в УС, се публикуват на интернет-страницата на УС на НАПОО с възможност членовете предварително да изпращат мнения и бележки и предложения по разработените материали.

Проектите на ДОС, одобрени от УС на НАПОО, са подготвят в срок за внасяне в МОН. Тези проекти, по които в рамките на процедурата по обществени консултации по чл. 26 от Закона за административните актове и съгласувателната процедура по чл. 52, т.2, чл.54, т.1 и чл.56 ал.1, т.3 на ЗПОО на МОН има постъпили предложения за изменение и допълнение, се връщат от МОН в Агенцията за привеждането им в съответствие с направените предложения – през 2018 г по този ред са прегледани и изменени общо 13 проекта..

През 2018 г. Агенцията поддържа актуална информация на електронната си страница, свързана с процеса на разработване/актуализиране на ДОС. Публикувани са всички проекти на ДОС (общо 20), които са в процес на разработване или утвърждаване от УС на НАПОО.

Всички публикувани в „Държавен вестник“ наредби на министъра на образованието и науката за ДОС за придобиване на квалификация по професии (общо 23) своевременно са качени и на сайта на НАПОО – в Рубриката „ДОС, публикувани в ДВ“ и в рубриката „Новини“ на сайта на Агенцията.

Създадени са условия за предоставяне на обратна връзка от посетителите на страницата на НАПОО в Интернет относно проектите, които са в процес на разработване, с цел подобряване качеството на разработваните проекти.

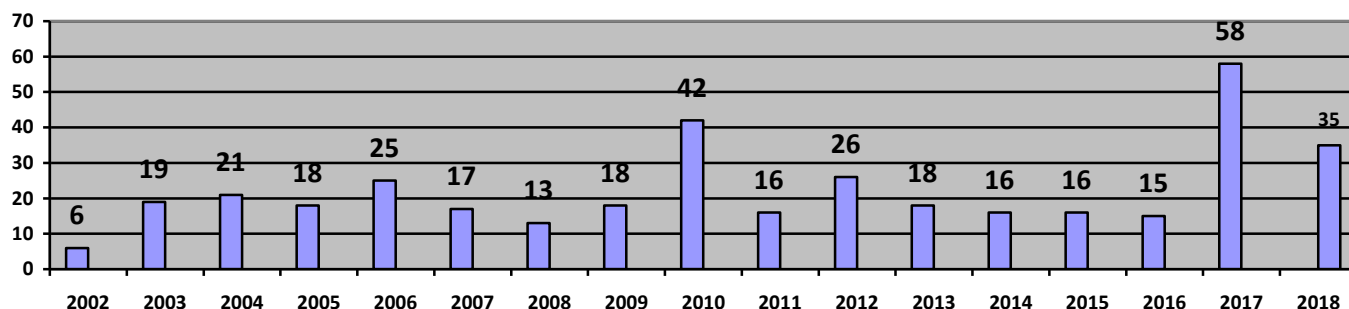
Количествени показатели във връзка с разработване/актуализиране на ДОС за придобиване на квалификация по професии през 2018 г. са:

- Брой проекти на ДОС, разработвани през годината – 31;
- Брой проекти на ДОС, подготвени за обсъждане от УС на НАПОО – 22;
- Брой ДОС, приети от УС на НАПОО – 22 ;
- Брой ДОС, представени в МОН за съгласуване и утвърждаване – 35;
- Брой на ДОС, публикувани с наредби в ДВ – 23;
- Брой проекти на ДОС, които са в процедура на разработване – 9 (ще бъдат завършени през 2019 г.);
- Брой организирани и проведени заседания на ЕК за обсъждане на проекти на ДОС – 20;
- Брой преработени проекти на ДОС (поради настъпили промени в нормативната уредба или постъпили бележки) – 13;

Обобщена информация за процеса на разработване на ДОИ/ДОС за периода 2002–2018 г. е представена на Фиг. 6.

Фиг. 6.

**Брой проекти на ДОИ/ДОС за придобиване на квалификация по професии,
внесени за утвърждаване в МОН за периода 2002–2018 г.**

През периода 2002-2018 г. Рамковите изисквания за разработване на ДОС са изменяни 3 пъти. Разработените ДОС за придобиване на квалификация по професии (обнародвани в ДВ и приети от УС на НАПОО проекти) , на брой **283** към **31.12.2018 г.** са разпределени по следния начин:

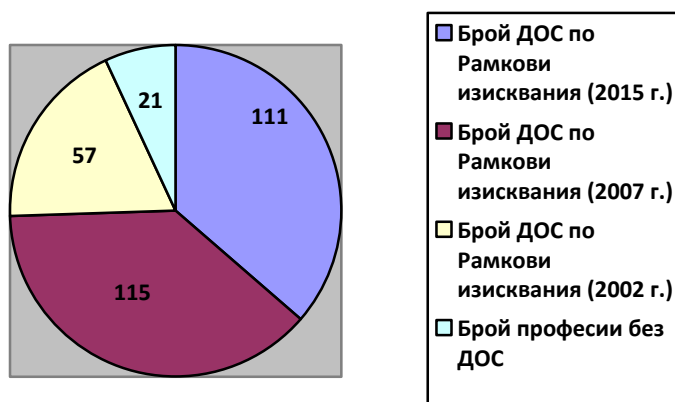
- ДОС по Рамкови изисквания, утвърдени от УС на НАПОО през 2015 г. – 111;
- ДОС по Рамкови изисквания, утвърдени от УС на НАПОО през 2007 г. – 115;
- ДОС по Рамкови изисквания, утвърдени от УС на НАПОО през 2002 г. – 57;
- Брой професии от СППОО, по които няма разработени ДОС – 21.

Забележка:

За част от професиите в СППОО има разработени по няколко проекта на ДООИ/ДОС - по два или три варианта на Рамковите изисквания.

Фиг. 7.

Разработени ДООИ/ДОС за придобиване на квалификация по професии по вариантите на Рамковите изисквания, прилагани от 2002 г. до 2018 г. (към 31.12.2018 г.)

ОБОБЩЕНИЕ:

1. НАПОО успешно изпълнява функцията по разработване/актуализиране на проекти ДОС, регламентирана в т. 42, т. 3. от ЗПОО.

2. Всички разработени проекти на ДОС за 2018 г. са съобразени със изискванията, регламентирани в чл. 13а на ЗПОО и с Методическите изисквания.
3. ДОС, разработени във вид на „единици резултати от ученето“ са база за внедряване на Европейската система за трансфер на кредити в ПОО (ECVET), която предстои да се въведе в системата на ПОО с приемането на подзаконовия нормативен акт – „Наредбата за натрупване и трансфер на кредити в ПОО“.
4. Дефинирането на „единиците резултати от ученето“ в ДОС улеснява прилагането и на други европейски инструменти и принципи в ПОО – ЕКР/НКР, Европас, валидиране и признаване на неформално и самостоятелно учене, кариерно ориентиране и др.
5. ДОС за придобиване на квалификация по професии осигуряват предпоставки за повишаване на прозрачността и съпоставимостта на професионалните квалификации в подкрепа на международното признаване на документите за професионално образование и професионално обучение и на транснационалната мобилност.
6. Количествените показатели за 2018 г. показват, че НАПОО има изграден солиден експертен капацитет за постигане на заложения в Годишния план индикатор, свързан с разработване на ДОС за придобиване на квалификация по професии.
7. Повишаването на експертността на служителите от специализираната администрация е в резултат от участието им в международни форуми, специализирани обучения по Оперативна програма „Добро управление“, които са насочени към разработването професионални профили, на стандарти, секторни рамки и др.
8. С цел усъвършенстване на своята дейност, експертите на НАПОО прилагат в своята практика метода DACUM (Developing A Curriculum) за анализ на длъжности и идентифициране на основни трудови задачи, за да постигнат актуално и реалистично описание на професията, което да се базира на проведен анализ на професионалната дейност. През 2018 г. този метод беше успешно приложен при разработването на проекта на Държавния образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията „Съдебен служител“, която е добавена в СППОО със заповед № РД09-5862 от 14.12.2017 г. на министъра на образованието и науката. Успешното прилагане на DACUM в изключителна степен зависи от участието на представители на бизнеса, браншовите и работодателските организации.
9. Онлайн въпросникът за проучване на основни трудови задачи, отговорности и дейности, разработен с цел оптимизиране на работния процес по разработване на ДОС, ще бъде тестван при разработване на ДОС по професии през 2019 г.
10. Служителите на НАПОО проявяват гъвкавост в съвместната работа с екипите, като се въвежда е-наставничество, скайп срещи и др.

3.2. ПОДДЪРЖАНЕ НА СПИСЪКА НА ПРОФЕСИИТЕ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ В СЪОТВЕТСТВИЕ С АКТУАЛНИТЕ ПОТРЕБНОСТИ НА ПАЗАРА НА ТРУДА И С НАЦИОНАЛНАТА КЛАСИФИКАЦИЯ НА ПРОФЕСИИТЕ И ДЛЪЖНОСТИТЕ (НКПД)

Съгласно чл. 42, т. 3, буква а) на ЗПОО, НАПОО разработва и предлага на министъра на образованието и науката Списъка на професиите за професионално образование и обучение (СППОО).

Постъпилите в НАПОО предложения за допълване на Списъка през 2018 г. са разгледани на експертно ниво за съответствието им с „Ред за разработване и поддържане на Списъка на професиите за професионално образование и обучение“ (утвърдена със заповед № РД09-5443/18.10.2017 г. на министъра на образованието и науката).

Внесените в Агенцията предложения за допълване на СППОО с нови професии/специалности са общо три.

Подкрепено от ЕК и УС е предложението, иницирано от бизнеса за създаване на нова професия „Консултант козметични, парфюмерийни, био продукти и битова химия“, специалност „Осигуряване на продуктова информация“ – трета степен на професионална квалификация в професионално направление 524 „Химични продукти и технологии“.

Експертните комисии все още не са излезли със становище по внесените през 2018 г. предложения за включване на следните нови специалности:

- Специалност „Охранителна техника и системи за сигурност“, трета степен на професионална квалификация в професията 523030 „Техник на електронна техника“

- Специалност „Охранителна техника и системи за сигурност“, втора степен на професионална квалификация в професията 523040 „Монтьор по електронна техника“

- „Асистент на уелнес инструктор“, втора степен на професионална квалификация в професията 813010 „Помощник-инструктор по спортни и туристически дейности“;

- „Уелнес инструктор“, трета степен на професионална квалификация в професията 813020 „Инструктор спортен туризъм“.

За качествената подготовка на предложенията експертите от дирекция ПКЛ оказват експертна и методическа помощ на вносителите – консултации на място, по телефона или по електронна поща. За предложенията, които не са подготвени във вида, който се изисква за разглеждане в ЕК, или не са одобрени от съответната ЕК, са дадени препоръки на вносителите за преработването им.

Сред причините част от предложенията за допълване на СППОО с нови професии/специалности да не бъдат одобрявани, е липсата на по-детайлна информация за знанията, уменията и компетентностите, необходими за практикуване на професията, които трябва да бъдат усвоени.

През 2018 г. са проведени 6 заседания на ЕК по професионални направления за обсъждане на внесените предложения за допълване на СППОО, от които три заседания, свързани с подобряване на съответствието между системата за професионално образование и обучение (ПОО) в България и потребностите на пазара на труда и обществото по проект „Техническа помощ за осъществяване на българската НКР в ПОО“. Предоставени са 10 консултации с вносителите на предложенията и с потенциални кандидати, изявили желание за внасяне на нови предложения за допълване на СППОО.

През 2018 г. НАПОО взе участие със свои представители в три заседания на Междуведомствения експертен съвет за прилагане на споразумението за сътрудничество и стратегическо партньорство при обмен на данни между Националния статистически институт и министерството на образованието и науката с цел актуализиране на СППОО с оглед актуалната версия на ISCED (ISCED-F-2013), в съответствие с Класификация на областите на образование и обучение (КОО 2015) и Правилника за прилагане на Класификацията на областите на образование и обучение. Работата на експертния съвет продължава и през следващата 2019 г.

Служители от специализираната администрация на НАПОО активно участваха в семинарите по проект „Техническа помощ за осъществяване на българската НКР в ПОО“, финансиран от Службата за подкрепа на структурните реформи (SRSS) на Европейската комисия и изпълняван от МОН. Предоставената техническа помощ е насочена към подобряване на съответствието между системата за професионално образование и обучение (ПОО) в България и потребностите на пазара на труда и обществото чрез укрепване на капацитета и усъвършенстване на използваните от МОН, НАПОО и останалите заинтересовани страни инструменти за регулярно актуализиране на Списъка на професиите за професионално образование и обучение (СППОО) и Държавните образователни стандарти (ДОС).

През 2018 г. УС на НАПОО прие предложение за изменение и допълнение в т. 4 и т. 24 от „Ред за разработване и поддържане на СПОО“, вследствие на което, предложения за промени ще се представят в МОН два пъти в рамките на календарната година – до края на 30 юни и до 31 октомври.

На интернет-страницата на НАПОО може да се намери както актуален СППОО, така и всички заповеди за изменението му.

ОБОБЩЕНИЕ:

1. Актуализираният „Ред за разработване и поддържане на СППОО“ е предпоставка за постигане на по-голяма прозрачност и гъвкавост на процеса на допълване в Списъка на нови професии и специалности с цел адаптиране с нуждите на пазара на труда.
2. Налице е тенденция за намаляване броя на предложенията за промени в СППОО. Внесените предложения за нови професии/специалности са продиктувани основно от липсата на специалисти на пазара на труда със специфична професионална квалификация, необходими за определени сектори – сигурност, уелнес и др.
3. Ангажираността на вносителите и активното участие на работодателите и други заинтересовани страни в заседанията на ЕК и в УС подпомага НАПОО в процеса на вземане на компетентни решения по внесените предложения за актуализиране на СППОО с допълване на нови професии/специалности.
4. През 2018 г. СППОО е актуализиран еднократно, като са допълнени 2 нови специалности към съществуващи професии, 2 нови професии с 13 нови специалности.

3.3. МОНИТОРИНГ И КОНТРОЛ НА ДЕЙНОСТТА НА ЛИЦЕНЗИРАНИТЕ ЦПО И ЦИПО

В изпълнение на чл. 49в от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО) и Плана за контролната дейност на НАПОО през 2018 г., е осъществен последващ контрол на дейността на лицензирани центрове за професионално обучение от цялата страна. В периода януари-ноември 2018 г., са извършени общо **140** проверки на място. Проверят се както лицензирани институции, за работата на които има подадени жалби, така и такива, за които се установяват пропуски в работата на базата на документите в Информационната система на НАПОО.

Резултатите са обобщени както следва:

1. ЦПО, проверени във връзка с непредставена годишна информация за дейността и годишен доклад за самооценка на качеството за 2017 г. (съгласно изискването на чл. 22, ал. 8 от ЗПОО).

От 1018 центъра с активна лицензия (към 01.01.2018 г.), **22** центъра (2,16%) не са подали

годишна информация за своята дейност през 2017 г., **79 (7,76%)** центъра не са подали докладите за самооценка на качеството, а **62 (6,09%)** центъра не са изпълнили и двете си задължения.

През 2018 г. 9 центъра са подали годишната си информация за дейността през 2017 г. с нулеви стойности, което означава и липса на дейност, свързана с правата по лицензията през предходната година.

2. Пълна проверка на прикачените в информационната система свидетелства за професионална квалификация (СПК) и свидетелства за валидиране на професионална квалификация.

При проверката в Информационната система на информацията за издадените СПК са констатирани грешки в издаваните документи на 391 ЦПО (38,41% от всички 1018 ЦПО с активна лицензия). Свидетелства, които не отговарят на изискванията на ЗПОО, получават отказ от служителите в НАПОО за вписването им в публичния регистър с издадени документи. НАПОО писмено уведомява ЦПО издало съответния документ и дава възможност за поправки (доколкото грешките са технически). Проверката на издадените документи през новия модул в ИС за включването им в Регистъра на документите, започнала през м. април 2018 г. е изключително детайлна, отнема много време, въпреки че част от нея е автоматизирана и доведе до съществено увеличаване на товарването на служителите.

Предприетите от НАПОО мерки за недопускане на по-нататъшни грешки при попълването на документите за придобита квалификация са:

- публикувани на интернет-сайта на Агенцията указания за попълване на документи за удостоверяване на професионално обучение и за придобиване на професионална квалификация;
- приоритетно и подробно обсъждане на реда за поръчване, попълване, издаване и съхраняване на задължителната документация в центровете за професионално обучение във всеки от 5-те информационни дни.
- Подготвяне на подробни отговори на постъпващите по ел. поща и по телефона запитвания, предоставяне консултации на място.

3. Проверки на центрове, непроверявани от издаването на лицензията досега, както и проверки на центрове, които след проверка са получили предписания за отстраняване на констатираните несъответствия, но не са представили доклад за предприетите мерки.

В периода януари – декември 2018 г. са проверени на мястото общо 140 центъра, като 97 (69%) от тях са в страната и 43 (31%) са в София.

10 (7%) от проверените центрове работят коректно, спазват законодателството, не са установени нередовности и не са им дадени препоръки към бъдещата дейност.

При проверките експертите на НАПОО констатираха, че най-честите грешки, констатирани при проверки през 2017 г., вече не се допускат, което показва, че превантивната работа на служителите на НАПОО, включваща многобройни публикации и информационни дни имат необходимия ефект. Често срещани през 2018 г. са следните грешки:

- Неправилно записване на гражданството на обученото лице (българско, вместо България);
- Непълно изписване на наименованието на центъра (със съкращения или абривиатура), изписване на наименование, различно от вписаното в лицензията;

- Положените печати върху издаваните документи не съответстват по форма и съдържание на изискванията на ЗПОО.
- Учебните предмети не са изписани по вид професионална подготовка - теоретично и практическо обучение.
- Неспазване на съотношението между брой часове по теория и практика при професионално обучение по част от професията;
- Неспазване на изискването на чл. 28 от ЗПОО за включване в обща професионална подготовка на компетентности в областта на предприемачеството;
- Учебните часове от разширена професионална подготовка не се разграничават от учебните часове за задължителна професионална подготовка;
- Неправилно водене на регистрационните книги за издадените документи – неправилно номериране; наличие на неномерирани страници; използвани образци на книги, които не са предназначени за центровете за професионално обучение, регистрационните книги се водят само в електронен вид, не са прошнуровани и страниците не са номерирани, каквото е изискването за тяхното водене.

След измененията в ЗПОО от 01.08.2016 г. всички ЦПО трябваше да актуализират учебните планове и учебните програми, като рамковите програми, утвърдени през март 2017 г. конкретизираха какви са точно промените. При направените проверки се установява че съществуват ЦПО, които не са актуализирали учебните си планове и програми. С изменение на чл. 13д в ЗПОО от 6 ноември 2018г се въведе изискване за актуализиране на учебните планове и програми най-малко веднъж на всеки 5 години.

Писменото уведомяване (с официално писмо) на проверените центрове за констатираните съществени нередовности/нарушения по време на проверката дава положителни резултати при над 90% от проверените през 2018 г. центрове. Доказателство за това са получените писмени доклади с приложени доказателства от центровете за предприетите от тях действия за по-нататъшно недопускане на несъответствия и нарушения и за отстраняване на допуснатите нередности. Въпреки това са налице центровете, които не подават в срок доклада, дължим към НАПОО съгласно действащата процедура за „Последващ контрол. Към 30.11.2018 г. са установени **10** центъра (**7%** от общия брой проверени), които не са представили в сроковете, определени им при проверката, докладите си с доказателства за предприетите мерки за отстраняване на несъответствията. За част от тях е стартирала процедура по временно отнемане на лицензията.

4. Тематични проверки

а) по жалби и сигнали – по искане на разследващи органи по различни преписки с МВР и техни подразделения, свързани с достоверността на издадените от центровете документи – по всички 10 постъпили жалби са извършени проверки на ЦПО.

б) проверки на документацията на процедури по валидиране – през 2018 г. 7 ЦПО са информирали НАПОО за провеждане на общо 12 процедури по валидиране на професионална квалификация. Не е осъществявана тематична проверка от НАПОО на място, а са изисквани при необходимост документите, които Центровете са подготвили за съответна процедура.

В резултат на извършените проверки в периода януари – 30 ноември 2018 г. са направени следните изводи:

1. Центровете се справят успешно с въведените нови модули в системата, свързани със заявяването, получаването, издаването и отчитането на документи с фабрична номерация.
2. Проверката на издаваните от ЦПО свидетелства за ПК преди публикуването им в

публичния регистър създава предпоставка обучаваните лица да получават документи, отговарящи на всички изисквания на нормативната база

3. След анализ на проверката на издаваните от ЦПО свидетелства служителите на НАПОО насочват усилията си за консултиране и подготвяне на информационни материали към подпомагане на ЦПО да не допускат констатираните грешки.

3. Стартиралите проверки през ИС на НАПОО след м. март 2018 г. на издаваните свидетелства за ПК доведоха до интензивен процес на актуализиране на учебните планове и учебните програми от ЦПО.

4. Центровете, чиито свидетелства за професионална квалификация са обект на проверка от служителите в НАПОО, подобряват съществено и организацията и удостоверяването на професионално обучение по част от професията.

5. Усилията на НАПОО при проверка на годишните отчети за дейността на ЦПО за 2018 г. през ИС са насочени към по-детайлна проверка на издаваните документи от Центрове, които са провеждали и удостоверявали само професионално обучение по част от професията.

6. С влизането в сила на Наредба № 2 за документите за професионално обучение на лица, навършили 16 години от 10.07.2018г. центровете разполагат с нормативен документ, който установява ясни правила относно документацията, която е необходимо да водят и изискванията към издаваните документи.

7. Информационните дни са ефективен начин за повишаване качеството на професионалното обучение, неговото удостоверяване и за повишаване на административния капацитет на центровете за професионално обучение.

Контролната дейност на НАПОО през 2019 г. ще продължи чрез:

1. Проверки през Информационната система на НАПОО на всички издавани от ЦПО документи за придобита професионална квалификация (вкл. и тези, не подлежат на задължителна такава по силата на чл. 40б, ал. 2 от ЗПОО) за точно попълване на всички реквизити съгласно изискванията на Наредба № 8 от 11.08.2016 г. на Министъра на образованието и науката за информацията и документите за системата на предучилищното и училищно образование и спазване изискванията на Наредба № 2 за документите за професионално обучение на лица, навършили 16 години.

2. Проверки на ЦПО, които провеждат обучение по част от професия и не са издавали документи за проверка през ИС за включване в Регистъра по чл. 42, т. 11 от ЗПОО.

3. Осъществяване на проверки по заявени от ЦПО процедури по валидиране.

4. Проверки, свързани с работата на ЦПО с цел установяване качеството на предоставяните услуги.

5. Съвместни проверки на базата на сключени с НАПОО споразумения за сътрудничество – МЗ, БСЗ и др.

6. Проверки по жалби и сигнали на институции, граждани и други заинтересовани страни.

7. Актуализиране на информацията в ИС на НАПОО в профилите на ЦПО по отношение на: заявена материално-техническа база, преподаватели с необходимата квалификация, актуализирани учебни планове и учебни програми с отразените изменения в ДОС за придобиване на квалификация по професии, с рамковите програми, влезли в сила от 2017 г. и др.

ОБОБЩЕНИЕ:

1. Процедурата за „Последващ контрол на лицензираните ЦПО“ осигурява обективност, изчерпателност и качество на осъществяваните от НАПОО проверки, като част от мерките за превенция на нарушения на нормативните документи и на условията на издадената лицензия.
2. С наличното финансиране и експертен състав НАПОО успява да осъществи значителен брой проверки на ЦПО на място в цялата страна.
3. Увеличаването на броя на щатните бройки на НАПОО с посл. изменение и допълнение на ЗПОО от 06 ноември 2018г. ще допринесе за осъществяването на последващ контрол в по-голям брой ЦПО, както и за по-стриктно проследяване на изпълнението на препоръките от страна на ЦПО.
4. Методиката и индикаторите за събиране на годишна информация за дейността на центровете са работещи и надеждни. Дават възможност за проследяване на дейността на центровете и набиране на информация във връзка с: предоставяните квалификационни услуги за лица над 16-годишна възраст в страната; търсенето на квалификации по конкретни професии и специалности; начина на организиране и финансиране на професионалното обучение; търсенето на услуги по професионално ориентиране, мотивиране и др.
5. Функциониращият от м. април 2016 г. нов модул в Информационната система („Документи по Наредба № 8“) за работа със задължителната документация – заявяване, закупуване и отчитане, позволява и през 2018 г. да се осъществява ефикасен контрол върху задължителната документация, по-специално върху документите с фабрична номерация, като улеснява дейността не само на ЦПО, но и на компетентните органи, занимаващи се с разследване на злоупотребите с документи за придобити по незаконен път документи за придобита квалификация.
6. Проверката на издадените от центровете свидетелствата за професионална квалификация, свидетелствата за валидиране на професионална квалификация съгл. чл. 40б, ал. 2 от ЗПОО намали съществено броя неправилно попълнени и неправилно издавани от ЦПО документи.

3.4. МЕТОДИЧЕСКО ОСИГУРЯВАНЕ НА ДЕЙНОСТТА НА ЦПО И ЦИПО

През 2018 г. НАПОО продължи активно да оказва методическа и експертна помощ на екипите на лицензираните ЦПО. Методическата работа по отношение спазването на действащата нормативна уредба, включително и за издаване на документи за професионална квалификация, и за осигуряване на качеството на предлаганото от тях професионално обучение е важна предпоставка за повишаване на качеството на професионалното обучение, предоставяно от ЦПО в страната.

Последващият контрол на дейността на лицензираните ЦПО, дадените препоръки в констативните протоколи и докладите от ЦПО, съдържащи информация за изпълнените от тях препоръки, са доказателство за ползите от оказване на методическа подкрепа. Ценна за центровете е експертната и техническата помощ, която експертите на НАПОО им оказват при реализиране на дейностите им, свързани с поддържане на актуална информация в Информационната система на НАПОО, при изготвяне и подаване на годишната информация за дейността на центъра и годишния доклад за самооценка на качеството през 2018 г. Друга група важни въпроси, които бяха обект на експертно-методическата помощ на НАПОО, са

свързани с правилното оформяне и водене на учебната документация на обучаващата институция.

За улесняване на кандидатите за лицензиране, както и за кандидатите, които желаят допълване на лицензията си с нови професии и специалности в менюто „За кандидатите за лицензиране“ на сайта на НАПОО информацията периодично се допълва и актуализира. В тази рубрика през м. април 2018г. са публикувани всички актуализирани документи, свързани с лицензионния режим, вкл. и Процедурата за лицензиране.

През 2018 г. продължи практиката центровете да бъдат своевременно информирани за промени в нормативната база – в ЗПОО, в СППОО, в ДОС за придобиване на квалификация по професии и в други документи, свързани с тяхната дейност. За целта на сайта в меню „За лицензираните институции“ се публикуват методически материали, подпомагащи дейността на центровете при прилагане на актуализираната нормативна уредба за системата на ПОО. През 2018 г. са публикувани: „Указания за разработване на вътрешна система за осигуряване на качеството на професионалното обучение в центровете за професионално обучение, както и индикатори за представяне на годишната информация за качеството и съдържание на годишен доклад за резултатите от проведеното самооценяване“; „Указания за попълване на документи, издавани от ЦПО за удостоверяване на професионално обучение или придобиване на професионална квалификация.

Редовно се публикуват съобщения в рубриката „Новини“ на сайта на НАПОО, които имат отношение към подобряване дейността ЦПО/ЦИПО и привеждане към изискванията на промените в нормативната уредба.

През 2018 г. е възстановена рубриката на сайта „Често задавани въпроси“, насочена както към кандидати за лицензиране, така и към лицензираните центрове.

Публикуван е Годишен календар на дейностите на ЦПО за 2018 г. и Анализ на контролната дейност на НАПОО върху дейността на лицензираните ЦПО за периода януари-ноември 2018 г.

През 2018 г. в изпълнение на плана на НАПОО са проведени 5 информационни дни в гр. Баня, гр. София (два информационни дни), гр. Стара Загора и гр. Елена, на които са присъствали представители от над 200 центъра за професионално обучение – на информационните дни се предоставя полезна и актуална информация за настъпилите промени в ЗПОО, в други подзаконови документи и тяхното отражение в дейността на ЦПО и новостите в ИС на НАПОО. Подготовката и провеждането на информационните дни изисква значителни ресурси (финансови и човешки), но резултатите са видими, а обратната връзка (изразена чрез попълване на онлайн анкетна карта на сайта на НАПОО) е мотивираща за екипа на агенцията.

ОБОБЩЕНИЕ:

1. НАПОО осъществява активно методическа дейност за подпомагане на лицензираните ЦПО и ЦИПО в страната, като използва различни форми и начини.
2. В резултат на проведените консултации и оказана методическа помощ на кандидатите за лицензиране през 2018 г. подготвените документации са по-пълни и качеството им е значително подобро.
3. На електронната страница на НАПОО в специализираната рубрика „За лицензираните институции“ се публикуват актуални методически материали в подкрепа дейността им.
4. Проведените 5 информационни дни, на които са присъствали представители от 200 центъра за професионално обучение, са полезна инициатива, която макар и изискваща

значителни ресурси, допринася за повишаване на информираността на ЦПО относно изискванията към дейността им.

РАЗДЕЛ 4. ПРОУЧВАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ОПИТ И ДОБРИТЕ ПРАКТИКИ В ОБЛАСТТА НА ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ И ТЯХНОТО АДАПТИРАНЕ И ТРАНСФЕР В БЪЛГАРИЯ

За постигане на цел 4 в Плана на НАПОО са включени поредица от дейности, свързани с участието на НАПОО в: европейски мрежи; работни срещи и семинари, конференции, организирани от европейски институции и организации; изпълнение на Плана на Европейската мрежа за обмен на информация, опит и експертиза в областта на ПОО – проект ReferNet България; инициативи по прилагане на НКР и Секторни квалификационни рамки; подготовка за въвеждане на Система за трансфер на кредити в ПОО (ECVET); в международни проекти и в проекти, финансирани по оперативните програми.

4.1. УЧАСТИЕ НА СЛУЖИТЕЛИ НА НАПОО В ЕВРОПЕЙСКИ МРЕЖИ И РАБОТНИ ГРУПИ/КОМИСИИ КЪМ ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ

През 2018 г. служители на НАПОО продължават активно да участват като представители на България в работата на следните европейски мрежи и работни групи:

- Европейска мрежа за създаване и развитие на Европейската система за трансфер на кредити в ПОО;
- Европейска мрежа за осигуряване на качеството в ПОО;
- Работна група Европа 2020 за професионално образование и обучение 2016-2018 г.;
- Работна група Европа 2020 за професионално образование и обучение 2018-2020 г.;
- Работна група Европа 2020 за обучение на възрастни 2018-2020 г.

Целта на мрежите и на работните групи е представяне на развитието на политиката по ПОО в страната, обмен на информация и опит, идентифициране и трансфер на успешни политики и практики в сферата на ПОО. Всяка мрежа функционира като платформа за споделяне, дискутиране и адаптиране на добри практики в съответната тематична област.

Участието на експерти от НАПОО в тези мрежи обогатява практиката на институцията и допринася за подобряване на индивидуалното и организационното изпълнение на ключовите функции на Агенцията, свързани със:

- разработване на проекти на ДОС за придобиване на квалификация по професии, съответстващи на принципите на Препоръката от 2009 г. за създаване на „Европейска система за трансфер на кредити в ПОО“;
- методическо подпомагане на центровете за професионално обучение, които предлагат обучения за придобиване на квалификация по професия или част от професия чрез валидиране на знания, умения и компетентности, придобити чрез информално и неформално учене;
- осигуряване на качеството в професионалното образование и обучение в съответствие с Референтната рамка за качеството в ПОО
- повишаване на прозрачността на процедурите по валидиране и др.

Конкретните ползи от участието на НАПОО в дейността на европейските мрежи и инициативи за отчетната година могат да се систематизират в следните направления:

- подпомагане на експертите по професионална квалификация с методически материали за подобряване на методологията за разработване/актуализиране преработване на

ДОС за придобиване на квалификация по професии във вид на „единици резултати от ученето“;

- запознаване с актуалните тенденции в развитието на ПОО за квалификациите на пето ниво по ЕКР и повишаване на информираността за съществуващите общи знания, умения и компетентности, които да бъдат интегрирани в ДОС за съответните професии от СППОО;
- подпомагане развитието на експертния потенциал на НАПОО с материали за обмен на добри практики, свързани с политиките в сферата на продължаващото обучение, обучението през целия живот, обучението на възрастни, признаване и валидиране на предходно учене.
- развитие на гъвкави пътеки за обучение в зависимост от нуждите на обучаваните и др.

4.2. УЧАСТИЕ НА НАПОО В РАБОТНИ СРЕЩИ И СЕМИНАРИ, ОРГАНИЗИРАНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИ ИНСТИТУЦИИ И ОРГАНИЗАЦИИ

През отчетния период експерти от НАПОО участваха в следните работни семинари и международни срещи, организирани от европейски институции и организации:

- Учебна визита по проект „EQAVET: Vision for Revision (VIREO)” № 586523-EPP-1-2017-BG-EPPKA3-EQAVET-NPR, програма Еразъм+ за времето 5-9.03.2018 г.;
- Втора среща на работна група по Препоръката на Съвета Пътеки за повишаване на уменията Нови възможности за възрастните за времето от 11-13.04.2018 г.;
- Форум на партньорите по мрежата Рефернет, организиран от Националната служба за ПОО и обучение на възрастни в Будапеща, Унгария;
- Работно посещение на тема ECVET и валидирането на неформално и самостоятелно учене в Роскилде, Дания;
- Четвърта партньорска среща по проект RefuNEET в гр. Кентърбъри Великобритания;
- Конференция на тема: „Разработване на модели за включване на квалификации от неформалния сектор в националните квалификационни рамки - опит на европейските страни“ във Варшава, Полша;
- Мобилност в Торино, Италия, 22-26.10.2018 г. по проект № 218-1-BG01-KA102-047411 Повишаване качеството и ефективността на професионалното обучение на възрастни – проучване на европейски опит и иновативни практики за Учене през целия живот по програма Еразъм+;
- Работно посещение в Стокхолм, Швеция на тема: „Идентифициране на нуждите от обучение на работната сила на пазара на труда чрез диалог между социалните партньори и заинтересованите страни;
- Тридневна мобилност по проект VIVA RPL № 2017-1-TR01-KA204-046680, „Интегрирани подходи за признаване на предходно учене“, Програма Еразъм+ за периода 25-29.09.2018 г. в Дъблин, Ирландия;
- Първо заседание на работна група Европа 2020 за професионално образование и обучение 2018-2020 в Брюксел, Белгия
- Партньорска среща по проект № 2018-1-SK01-KA202-046331 „Проследяване на обучението и кариерния път на завършилите професионално образование и обучение, с цел подобряване качеството на професионалното образование и обучение“ във Виена, Австрия;
- Второ заседание на работна група Европа 2020 за обучение на възрастни 2018-2020 в Брюксел, Белгия;

- Пета партньорска среща и в заключително събитие по проект RefuNEET в гр. Брюксел, Белгия.

Изброените участия на служители от НАПОО се отразяват положително върху професионалния и експертен капацитет, дават възможност за проучване и трансфер на добри практики в сектора на ПОО, споделяне на конкретни предложения по различни теми, свързани с участието в междуетабоментвени работни групи към МТСП, МОН, АЗ, Министерство на туризма и др. Примерите и практиките, споделяни по време на информационни дни, конференции и други участия правят по-разбираеми и въздействащи изказванията (презентациите) на служителите на НАПОО.

4.3. УЧАСТИЕ В ЕВРОПЕЙСКАТА МРЕЖА ЗА ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ, ОПИТ И ЕКСПЕРТИ „REFERNET“

НАПОО е национален координатор за Европейската мрежа за обмен на информация, опит и експертиза в областта на професионалното образование и обучение ReferNet за периода 2016–2019 г. ReferNet е общоевропейска мрежа за обмен на опит и експертиза в областта на професионалното образование и обучение, създадена през 2002 г. от Европейската агенция за развитие на професионалното обучение със седалище в Солун – CEDEFOP. Целта на дейностите в мрежата е предоставяне на информация за националните политики в професионалното образование и обучение, анализ на текущото състояние и представяне на предложения за развития в контекста на общоевропейските насоки в съответната област.

През 2018 г. НАПОО изпълни успешно заложените в годишния план дейности – изготвени са „Политически доклад за ПОО в България“, Доклад за характеристиките на ПОО и статистическа информация за 2017 г., „ПОО в България“ - кратък доклад и информационен материал, „Спотлайт – характеристики на ПОО в България“, предназначен за Българското председателство на Съвета на ЕС, 5 новини предназначени за сайта на CEDEFOP. Подготвена е статия, посветена на националните инициативи и насоки за повишаване на квалификацията и пригодността за заетост на младежи, които са извън пазара на труда в България. Проведени са две регионални (в гр. Бургас и гр. Стара Загора) и 1 национална конференция (в гр. София). На трите събития са представени възможностите за използване на информацията, събрана от всички партньорски – страни, участващи в мрежата ReferNet, които се публикуват на интернет - страницата на CEDEFOP, вкл. и резултатите и проучванията за България. Краткият видеофилм, публикуван на сайта на CEDEFOP с основните характеристики на системата на ПОО в България се представя на събития, на които НАПОО е поканена за участие, когато е възможно.

4.4. ПОВИШАВАНЕ НА ПРОЗРАЧНОСТТА И СЪПОСТАВИМОСТТА НА ПРОФЕСИОНАЛНИТЕ КВАЛИФИКАЦИИ И УЛЕСНЯВАНЕ НА МОБИЛНОСТТА НА ОБУЧАВАНИ И НА ЗАЕТИ ЛИЦА

С реализирането на основните функции на НАПОО – разработване/актуализиране на СППОО и на ДОС за придобиване на квалификация по професии, Агенцията осигурява възможности за повишаване на прозрачността и съпоставимостта на професионалните квалификации с цел признаване на квалификациите и улесняване на трудовата мобилност на български граждани в Европейския съюз. С различни средства и по различни пътища – работни срещи, семинари, конференции, Агенцията съдейства за популяризиране на ползите от внедряването на европейските инструменти в ПОО и тяхното прилагане в национален контекст.

Важна стъпка в тази посока е обозначаването на нивото на квалификацията на професията на титулната страница на ДОС, както и нивото по НКР/ЕКР във всяка единица, включена в стандарта. Тази стъпка прави стандартите и придобитата квалификация по-лесно разпознаваеми в международен план, както и улеснява признаването на квалификации на чужди граждани, желаещи да практикуват професия в България.

При обученията и консултациите на работните групи, участващи в разработване/актуализиране на ДОС, НАПОО разяснява функциите, ролята и значението на Националната квалификационна рамка (НКР) за повишаване на прозрачността и съпоставимостта на квалификациите и за начина на нейното интегриране в стандартите за професионална квалификация. Постигането на синхрон на знанията, уменията и компетентностите в проектите на ДОС с нивата на знания (теоретични и/или фактологически), умения (познавателни и практически) и компетентности (лични и професионални), съдържащи се в НКР, са предпоставка за улесняване на сравнимостта на професионалните квалификации на гражданите, които желаят признаване на квалификацията им в друга държава.

За постигане на по-голяма прозрачност на квалификациите на европейско ниво НАПОО оказва съдействие на Министерство на образоването и науката чрез предоставяне на становища за професии с регулирано образование и обучение в Република България, за подпомагане на взаимната оценка на регулираните професии в държавите - членки и в помощ на сравнителната оценка от Европейската комисия на изискванията, свързани с достъпа до упражняване на определени професионални дейности в рамките на ЕС.

4.5. СЪЗДАВАНЕ НА УСЛОВИЯ ЗА ВЪВЕЖДАНЕ НА СИСТЕМА ЗА ТРАНСФЕР НА КРЕДИТИ В ПОО (ECVET)

През 2018 г. НАПОО в сътрудничество с ЦРЧР и МОН продължи активно да развива дейностите по въвеждане на Система за трансфер на кредити в ПОО (ECVET) на национално ниво.

Основната част от дейностите на Агенцията по въвеждането на ECVET са свързани с разработване/актуализиране на ДОС за придобиване на квалификация по професии, съдържащи принципите на ECVET. Прилагането на единния подход при разработване на проектите на ДОС във вид на „единици резултати от учене“ за всяка конкретна професия от СППОО, извеждането на общи единици за всички професии са предпоставки за създаване на база за извеждането на принципи за трансфер на кредити в национален обхват.

Друг важен аспект от дейността на НАПОО е изпълнението на функциите ѝ на Национална координационна точка (НКТ) по въпросите на въвеждането на Европейската система за кредити в ПОО.

Като НКТ Агенцията има следните основни задачи:

- Сътрудничество с другите компетентни национални институции по провеждане на инициативи по разпространение и подкрепа на ECVET на национално, секторно и местно ниво;
- Създаване на платформа за обмен на актуална информация и на опит между заинтересованите страни;
- Идентифициране и създаване на мрежа от ползватели на ECVET на секторно, национално и европейско ниво;

- Координиране и съгласуване на процеса на сътрудничество при прилагането на ECVET;
- Осигуряване на единни насоки за тестването и прилагането на ECVET – процедури и механизми за описание на квалификациите, въз основа на „резултати от ученето“, групиране на резултатите от ученето в „единици резултати от ученето“, признаване, натрупване и трансфер на резултати от ученето и др.;
- Установяване на контакти и периодичен обмен на информация с други национални точки за координация, свързана с въвеждането на европейските инструменти и принципи в ПОО – EQF, EQAVET, НКР и др.

Като част от дейностите на НАПОО като по ECVET през 2018 г. представители на агенцията участваха в различни форуми - „Използване на ECVET за дългосрочна мобилност“ в гр. София, семинар в гр. Варшава, Полша и други събития на европейски мрежи и тематични работни групи към Европейската комисия.

Дейността на НАПОО като НКТ се популяризира чрез специализираната рубрика на интернет-страницата на Агенцията, която се поддържа актуална и е посветена на европейските инструменти и политики и тяхното въздействие върху ПОО. През 2018 г. са публикувани различни документи, информация за дейности и събития по проекти и други форуми на европейско и национално ниво, свързани със Системата за трансфер на кредити в ПОО, както и с другите европейски инструменти в ПОО.

НАПОО чрез своите двама национални ECVET експерти, активно се включи в поредицата от проведените 6 семинара, свързани с развитието на ECVET системата и практически ползи от нея, организирани от ЦРЧР – координатор на ECVET-мрежата в България. Националните експерти активно съдействаха и участваха в подготовката на информационния видеоклип за системата ECVET в България, публикуван в медийната платформа „YouTube“, който е наличен посредством следния уеб адрес: <http://ecvet.hrhc.bg/news/informationen-videoklip-za-sistemata-ecvet-v-balgaria-2018-g/>, в разработване на Брошурата, посветена на ползите от ECVET и др.

Преструктурирането на ДОС в „единици резултати от ученето“ на базата на ЗПОО, е предпоставка за улесняване на процедурите по валидиране на знания, умения и компетентности, придобити чрез неформално и самостоятелно учене, както и за създаване на гъвкави пътеки за придобиване на квалификации, необходими за пазара на труда.

Натрупаният през последните години, вкл. и през 2018 г. експертен опит от участието в разработването на ДОС ще бъде полезен при разработването на проект на „Наредба за условията и реда за присъждане, натрупване и трансфер на кредити в ПОО“, регламентирана в ЗПОО.

4.6. УЧАСТИЕ НА НАПОО КАТО ПАРТНЬОР В ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ ПО ПРОГРАМИ НА ЕС

Дейността на НАПОО по международни проекти, финансирани по европейски програми през 2018 г., е насочена към постигане на следните цели и резултати, свързани с модернизиране на системата на ПОО:

- Внедряване на общи европейски инструменти и принципи като ЕКР/НКР и ECVET, валидиране и признаване на неформално и самостоятелно учене, прилагане на Референтната рамка за осигуряване на качеството в ПОО, Европас и др.;

- Идентифициране, адаптиране и популяризиране на инструменти, насочени към професионално ориентиране и кариерно развитие;
- Усъвършенстване на методологията за описване на „единиците резултати от ученето“ при разработване на ДОО за придобиване на професионална квалификация;
- Допълване на СПОО с нови професии/специалности и създаване на възможности за професионално образование и обучение по тях;
- Популяризиране на ПОО на национално и международно ниво;
- Подобряване квалификацията на преподавателите от системата на професионалното обучение;
- Повишаване на компетентностите на заетите лица в определени професионални сектори.

През 2018 г. задачите на НАПОО в рамките на всички проекти са изпълнявани при спазване на планираните срокове и графици, в съответствие с изискванията за качество на разработените материали и крайните продукти. Резултатите от проектите са популяризирани на информационните дни, както и на заседанията на ЕК и УС на НАПОО.

Постигнатите резултати по отделните проекти са както следва:

1. Проект „Проучване на опит и добри практики при внедряване на европейските политики и инструменти в подкрепа на Ученето през целия живот“, финансиран по програма „Еразъм+“, КА1

Проучени са възможностите за ефективно взаимодействие в областта на ПОО между бизнеса, централната и регионалната власти, както и сериозният опит в кариерното ориентиране и консултиране. Участниците от НАПОО придобиха ценен опит, информация и проучиха добри практики, свързани с ПОО, които бяха споделени пред УС на НАПОО, в междуведомствени групи. След проведена в Испания мобилност беше изготвено предложение до ЦРЧР за създаване на платформа, аналогична на испанската, улесняваща издаването Европас сертификат на всеки придобил професионална квалификация в страната.

2. Проект „e-CF Multistakeholder partnership driving ICT professional up-skilling and pick up of employability (e-CF Council), Erasmus+, KA2 Strategic Partnership

В рамките на проекта са разработени единни ИКТ учебни програми за придобиване на 15 компетентности, както и модел за сертифициране на ИКТ компетенции. Постигнато е унифициране на подхода при обучението на ИКТ специалисти от държавите партньори по проекта и популяризиране на инициативата сред широк кръг обучителни и работодателски организации.

3. Проект RefuNEET „Career guidance for young refugees– escaping NEET status with good counselling towards training and employment“, Erasmus+ Youth, KA2 Strategic Partnership

Проектът е насочен към ранна оценка на компетентностите на младите бежанци (15-29 години), съчетана с ефективно кариерно ориентиране и консултиране. Една от целите на проекта бе създаване на инструментариум, подпомагащ тези лица да се представят на пазара на труда. За целта са разработени интелектуални продукти по избрани 6 професии, по които кандидатите могат да се самооценяват на специално създадена уеб-базирана платформа.

4. Проект „Повишаване на ефективността в работата на служителите от дирекция „Професионална квалификация и лицензиране“ в НАПОО чрез надграждане на

специализираните знания, умения и компетентности“ финансиран от Оперативна програма „Добро управление

Проектът е насочен към подобряване на специализираните знания, умения и компетентности на служителите от дирекция „Професионална квалификация и лицензиране“ за по-ефективно изпълнение на функциите на дирекцията, произтичащи от Закона за професионалното образование и обучение и Правилника за дейността на НАПОО. Планираните обучения подпомагат укрепването и усъвършенстването на професионалната експертиза на дирекцията в разработването на ДОС и при осъществяване на последващия контрол на лицензираните ЦПО/ЦИПО.

5. Проект „Повишаване качеството и ефективността на професионалното обучение на възрастни – проучване на европейски опит и иновативни практики за Учене през целия живот“ по Програма „Еразъм +“, КА1 „Образователна мобилност за граждани“, сектор „Професионално образование и обучение“

В рамките на проекта са проучени тенденциите за реорганизация и модернизация на професионалното образование и обучение на възрастни към обучение, ориентирано към компетентностите и възможностите за адаптиране на учебните планове и програми към изискванията на пазара на труда. Проучено е и активното включване на бизнеса в процеса на професионалното образование и обучение, методът Soufflelearning при провеждане на дуално обучение, ефективното професионално ориентиране преди избора на професионална област и след завършване на професионално образование и обучение с ангажираността на работодатели и работодателски организации. Резултатите от визитата са споделени на работни срещи на форуми, посветени на дуалното образование и обучение, организирани от МОН, Регионално управление на образованието гр. Враца и др.

6. Проект „ On Track: Проследяване на обучението и кариерния път на завършилите професионално образование и обучение, с цел подобряване качеството на професионалното образование и обучение“ по програма „Erasmus +“ КА2 „Сътрудничество за иновации и обмен на добри практики“, сектор „Стратегическо партньорство за професионално образование и обучение“

В рамките на проекта ще се разработи, оцени и въведе в употреба система за проследяване на реализацията на завършилите професионално образование и обучение. Пилотното тестване и прилагане на системата за проследяване, създаване на механизъм и интегрирането му в процесите за мониторинг на системата за ПОО, подкрепа за доставчиците на ПОО при внедряване на механизма за проследяване и при интегрирането му в своята система за осигуряване на качеството ще бъдат полезни за всички институции от системата на ПОО – професионални гимназии, ЦПО, колежи и др.

7. Проект „Present Stakeholders for Future Wellness Tourism Skills' Development (WellTo) project“ по програма „Erasmus +“ КА3 „Подкрепа за реформиране на политиките“ – Съвместни квалификации в ПОО.

Основният продукт по проекта, който се очаква е разработване на нова квалификация – „Администратор на Уелнес център“, която да отразява адекватно настоящите нужди на отрасъла по отношение на знания, умения и компетентности.

8. Проект: „Development of managerial and entrepreneurial skills of young eco-farmers via joint VET curricula, enhanced qualification profile, assessment standard and sustainable cooperation synergies „ECOFAR“, „Erasmus +“ КА3 „Подкрепа за реформиране на политиките“ – Съвместни квалификации в ПОО.

Основният продукт по проекта, който се очаква, е разработена съвместно от партньорите

квалификация в областта на предприемачеството на еко-фермерите, учебни програми за придобиване и подобряване на управленските и предприемаческите компетентности на младите предприемачи и приложение за мобилно обучение.

ОБОБЩЕНИЕ:

1. НАПОО продължи да се утвърждава като авторитетен партньор по проекти, свързани с развитието на ПОО, предпочитан от широк кръг институции в страната и извън България.
2. През 2018 г. са създадени нови контакти с национални и чуждестранни партньори за инициране и включване в нови проектни дейности, финансирани по програми на ЕС – одобрени са за финансиране три проекта по Ключова дейност К3 и 1 по Ключова дейност К2 на Програма Еразъм+.
3. С публичния достъп до СППОО и до ДОС за придобиване на квалификация по професии, публикувани на интернет-страницата на НАПОО, както и с Регистъра на документите за професионална квалификация, достъпен на интернет-страницата, Агенцията съдейства за постигане на по-голяма прозрачност, разбираемост и съпоставимост на съществуващите в България квалификации от ниво 1 до ниво 5 по НКР с тези в другите държави членки на ЕС и по-добра информираност на гражданите, търсещи работа, на заинтересованите страни (органи по признаване на квалификации, институции в системата на образованието и обучението, работодатели, социални партньори, публичен и частен сектор).
4. Възможността служители от НАПОО да представят страната в европейски мрежи и работни групи, в международни форуми и да участват в различни проекти, финансирани със средства от европейски програми, увеличава експертизата на институцията относно развитието на националната система на ПОО в съответствие с европейските приоритети.
5. Проектите са насочени към проучване на добри практики и разработване на иновативни продукти като нови квалификации, учебни програми, материали за кариерно ориентиране, подпомагащи решаване на проблеми с приоритетно значение в областта на ПОО в национален и европейски контекст – придобиване на нови умения, дуално обучение, квалификация на преподавателите и др.
6. Обхватът на тематиката и постигнатите резултати по проектите са доказателство за развитието на експертния капацитет и за нарастване престижа на Агенцията на национално и международно ниво.
7. Участието на служителите в проектите повишава както компетентностите им, но се оказва и важен фактор за повишаване на мотивацията им.

РАЗДЕЛ 5: ПОВИШАВАНЕ НА ПРОЗРАЧНОСТТА И ПУБЛИЧНОСТТА НА УСЛУГИТЕ ПО ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ НА ВЪЗРАСТНИ И ПРОФЕСИОНАЛНО ОРИЕНТИРАНЕ

За реализирането на Оперативна цел 5 в Плана на НАПОО са включени следните дейности:

5.1. УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА РАБОТАТА С ИС НА НАПОО

Изградената през 2011 г. Информационна система на НАПОО е основен инструмент, който се ползва от:

- кандидатите за лицензиране за изготвяне на необходимите за лицензионната процедура документи и за проследяване на самата процедура;
- експертите от НАПОО за администриране на лицензионния процес;

- външните експерти за оценка на документацията на кандидатите за лицензиране;
- лицензираните ЦПО за поддържане на пълна информация за проведените обучения, обучените лица и издадените документи;
- експертите на НАПОО за последващ контрол на дейността на лицензираните институции.

Данни от ИС на НАПОО се ползват за поддържане на публичните регистри на интернет страницата на НАПОО.

ИС на НАПОО се доразвива и усъвършенства – след въвеждането през 2016 г. на модула за заявяване, закупуване и отчитане на задължителната документация от ЦПО, се разработи и внедри през 2018 г. нов модул за проверка на свидетелствата за професионална квалификация издавани от ЦПО. Модулът има функционалности за предоставяне на различни видове справки - за брой подадени, отказани, върнати или вписани в Регистъра по чл. 42, т.11 от ЗПОО Свидетелства за професионална квалификация. Могат да се направят и справки по години за броя проведени обучения по професии с придобиване на степен на професионална квалификация или по част от професия. Служителите от НАПОО са преминали обучение как да ползват функционалностите на новия модул. Към 31.12.2018 г. в този модул от ИС на НАПОО са прикачени за проверка 15704 броя Свидетелства за професионална квалификация.

Наличните функционалности за справки в Информационната система улесняват работата на експертите от НАПОО във връзка с осъществяване на една от основните функции на Агенцията - последващия контрол на дейността на лицензираните центрове.

Информацията за дейността на лицензираните ЦПО и ЦИПО, поддържана в публичната част от профила им в информационната система, осигурява прозрачност на дейността на Агенцията и на центровете, дава възможност на институциите, бизнеса и гражданите да се информират за предоставяните от тях услуги. Потребителите могат да получат директно информация за предстоящите курсове и да се включат в тези, които отговарят на изискванията и желанията им.

През 2018 г. за оценяване на документацията на ЦПО чрез ИС на НАПОО бяха обучени и външните експерти, които получиха персонален достъп до ИС. Информационната система дава възможност за миграция на данни към информационната система на Агенция по заетостта, с което се облекчава работата на ЦПО, работещи като доставчици на обучение, финансирано със средства от ОП РЧР и НПДЗ. Това улеснява работата на служителите на ЦПО при предоставяне на информация към НАПОО и към АЗ (информацията се въвежда еднократно, но се вижда и от двете институции)

Проведени са обучения на представители на ЦПО за работа с ИС – на информационни срещи, дистанционни обучения, уебинари, предоставят се индивидуални консултации. Всички лицензирани институции поддържат активно данните за дейността си в ИС. С изменението на ЗПОО от ноември 2018 г. се въведе изискване всяка промяна, дейност или възникване на обстоятелство в ЦПО, свързано с правата по лицензията, да се отразява в 10-дневен срок от възникването му. Очаква се по този начин да се улесни осъществявания от НАПОО последващ контрол, а и натоварването на ИС на НАПОО (въвеждането на информация) да се разпредели равномерно в цялата година.

Към 31.12.2018 г. в системата работят 1345 оператори на данни (потребители с право да въвеждат и/или променят данни в системата), от тях:

- 20 администратори от НАПОО (14 от тях служители на НАПОО, плюс външни специалисти);
- 286 експерти;
- 1039 администратори от ЦПО.

Данните за работата в ИС за периода 2010–2018 г. са представени в следната таблица:

Служители	Време за работа със системата от въвеждането ѝ в експлоатация -досега	За 2012 г.	За 2013 г.	За 2014 г.	За 2015 г.	За 2016 г.	За 2017 г.	За 2018 г.
Администратори (НАПОО)	4506 часа 25524 сесии	417 часа 2810 сесии	495 часа 3056 сесии	930 часа 4929 сесии	874 часа 4812 сесии	723 часа 4557 сесии	1067 часа 5360 сесии	1650 часа 6849 сесии
Експерти (НАПОО)	558 часа 4481 сесии	5 часа 36 сесии	53 часа 327 сесии	61 часа 363 сесии	114 часа 743 сесии	122 часа 1295 сесии	203 часа 1717 сесии	1211 6149
Администратори (ЦПО)	91694 часа 280053 сесии	12018 часа 28967 сесии	15734 часа 39124 сесии	12909 часа 33284 сесии	16764 часа 46615 сесии	16558 часа 60095 сесии	17691 часа 71968 сесии	2861 часа 12998 сесии
Експерти (ЦПО)	5230 часа 30559 сесии	456 часа 3020 сесии	636 часа 3589 сесии	1012 часа 5385 сесии	989 часа 5558 сесии	853 часа 5871 сесии	1284 часа 7136 сесии	31648 часа 115067 сесии
Общо:	136510 часа 468698 сесии	12896 часа 34883 сесии	16938 часа 46096 сесии	14912 часа 43961 сесии	18741 часа 57728 сесии	18256 часа 71818 сесии	20245 часа 86181 сесии	34512 часа 128081 сесии

От данните може да се направи изводът, че ИС работи и обслужва ЦПО, гражданите, бизнеса и др. заинтересовани страни. Увеличението на часове и сесии се дължи на увеличения брой потребители с право да въвеждат и/или променят данни в системата. Средната продължителност на сесиите е **3,93 минути, а средният брой сесии на ден е 350,90 (при база 365 дни).**

Посочените данни показват, че ИС работи успешно. Голямата база от информация и данни осигурява възможност за задълбочен анализ на системата на професионалното обучение на

лица, навършили 16 години не само от НАПОО, но и от други институции и организации – АЗ, МТСП, МОН, БСК и др. социални партньори.

Подаването на годишен доклад за самооценка на качеството съгласно чл. 22, ал. 8 от ЗПОО към НАПОО през 2018 г., подаването на заявка и отчитане на задължителните документи, подаването към НАПОО на отчети и протоколи за унищожаване на документи с фабрична номерация се осъществява чрез Информационната система.

Тази възможност улеснява ЦПО, пести им време и средства, а в същото време НАПОО разполага с актуална информация за състоянието и дейността на ЦПО.

5.2. ПОДДЪРЖАНЕ НА ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦА НА НАПОО С ПОДОБРЕНИ ПАРАМЕТРИ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ НА ГРАЖДАНИТЕ И БИЗНЕСА

Страницата съдържа задължителната за всяка администрация информация съгласно чл. 15, ал. 1 от Закона за достъп до обществена информация:

№ по ред	Категория информация	Линк на интернет сайта на НАПОО
1.	Описание на правомощията, функциите и отговорностите на председателя на НАПОО;	http://www.navet.government.bg/bg/nachalo/struktura-na-napoo/predsdatel/
2.	Данни за НАПОО;	http://www.navet.government.bg/bg/nachalo/za-napoo/funktsii-na-napoo/ http://www.navet.government.bg/bg/nachalo/struktura-na-napoo/upraviten-savet/ http://www.navet.government.bg/bg/nachalo/struktura-na-napoo/ekspertni-komisii/ http://www.navet.government.bg/bg/nachalo/struktura-na-napoo/spetsializirana-administratsiya/
3.	Списък на издадените актове в изпълнение на неговите правомощия и текстовете на издадените от органа нормативни и общи административни актове;	http://www.navet.government.bg/bg/nachalo/struktura-na-napoo/predsdatel/ Съгласно чл. 48, ал.3 на ЗПОО председателят издава заповеди.
4.	Описание на информационните масиви и ресурси, използвани от НАПОО	http://www.navet.government.bg/bg/media/Pravila_publichni_registri_NAPOO_2016.pdf
5.	Наименованието, адреса, адреса на електронната поща, телефона и работното време на звеното в съответната администрация, което отговаря за приемането на заявленията за предоставяне на достъп до информация;	http://www.navet.government.bg/bg/nachalo/dostap-do-obshtestvena-informatsiya/
6.	Правилник за дейността на НАПОО, както и вътрешни правила, свързани с предоставянето на административни услуги на гражданите;	http://www.navet.government.bg/bg/media/PDNa_POO_12_07_13.pdf http://www.navet.government.bg/bg/media/Pravila_publichni_registri_NAPOO_2016.pdf
7.	Стратегии, планове, програми и отчети за дейността;	http://www.navet.government.bg/bg/dokumenti/dokumenti-na-napoo/

8.	Информация за бюджета и финансовите отчети на администрацията, която се публикува съгласно Закона за публичните финанси;	http://www.navet.government.bg/bg/nachalo/dost-ap-do-obshtestvena-informatsiya/ (долу)
9.	Информация за провеждани обществени поръчки, определена за публикуване в профила на купувача съгласно Закона за обществените поръчки;	http://www.navet.government.bg/bg/profil-na-kupuvacha/
10.	Проекти на нормативни актове заедно с мотивите, съответно - доклада и резултатите от общественото обсъждане на проекта;	-
11.	Уведомления за откриване на производството по издаване на общ административен акт по чл. 66 от административнопроцесуалния кодекс, включително основните съображения за издаването на акта и формите и сроковете на участие на заинтересованите лица в производството;	http://www.navet.government.bg/bg/saobshtavane-na-administrativni-aktov/
12.	Информация за упражняването на правото на достъп до обществена информация, реда и условията за повторно използване на информация, таксите по чл. 41ж и форматите, в които се поддържа информацията;	http://www.navet.government.bg/bg/media/Vatres-hni-Pravila_obsht-informacia-667-20-08-2014.pdf
13.	Обявления за конкурси за държавни служители;	http://www.navet.government.bg/bg/arhiv-konkursi/
14.	Подлежащата на публикуване информация по Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси;	http://www.navet.government.bg/bg/media/NAPO-O-Registar_-Konflikt-na-interesi.pdf
15.	Информацията по чл. 14, ал. 2, т. 1 – 4 от ЗДОИ	http://www.navet.government.bg/bg/novini/
	1. Може да предотврати заплахата за живота, здравето и безопасността на гражданите или на тяхното имущество;	http://www.navet.government.bg/bg/novini/
	2. Опровергава разпространена недостоверна информация, засягаща значими обществени интереси;	http://www.navet.government.bg/bg/novini/
	3. Представлява или би представлявала обществен интерес;	http://www.navet.government.bg/bg/novini/
	4. Следва да бъде изготвена или предоставена по силата на закон.	http://www.navet.government.bg/bg/novini/
16.	Информацията, предоставена повече от три пъти по реда на глава трета;	-

17.	Друга информация, определена със закон – публичните регистри по ЗПОО на кандидатите за лицензиране, на лицензираните ЦПО и ЦИПО, на ЦПО с активна лицензия, на временно отнети лицензии и на лицензии с прекратени права, на документите за професионална квалификация издавани от ЦПО	https://www.navet.government.bg/bg/podali-dokumenti-za-litsenzirane-na-tse/ http://www.navet.government.bg/bg/registar-na-tsetrovete-za-profesiona/ http://www.navet.government.bg/bg/registar-na-tsetrovete-za-informatsiya/ http://www.navet.government.bg/bg/registar-na-izdadenite-dokumenti/ По ЗПОО
-----	--	---

НАПОО се стреми да поддържа актуална информация в Интернет страница на Агенцията през 2018 г. –анонси за предстоящи събития, новини за промени в нормативната база, бележки за публикуваните в ДВ Държавни образователни стандарти и др. полезна за ЦПО, ЦИПО, професионалните гимназии и за гражданите и бизнеса информация.

Публикува се СППОО с всички заповеди за изменение и допълнение на списъка, издадени през годината, проектите на ДОС и на Наредбите на Държавните образователни стандарти за придобиване на квалификация по професии, критериите и процедурите за лицензиране и документите за отнемане на лицензията, както и много друга полезна информация за организиране на професионално обучение от ЦПО. Специален акцент се поставя на инструкции, статии и указания, разработени при констатиране на често срещани грешки в работата на ЦПО или при наличие на повтарящи се запитвания от граждани.

Публикувани са подадените от експертите в Агенцията декларации по чл. 35, ал. 1, т. 2 от ЗПКОНПИ – интереси на лицата, посочили, че нямат нищо за деклариране и Регистър на декларациите по чл. 12 от Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси.

На интернет страницата са публикувани и указания как се поддържат и могат да се ползват публичните регистри.

На страницата на НАПОО се поддържа рубрика „Съобщаване на административни актове“. В нея се отразяват заповеди и уведомителни писма, касаещи лицензираните ЦПО/ЦИПО.

Публикувани са данни за контакт с всеки от служителите на НАПОО, както и списък с членовете на Управителния съвет и на Експертните комисии.

Поддържа се рубрика с актуална информация за проектите, в които НАПОО реализира като партньор, както и рубрика, свързана с дейността на НАПОО като Национална контактна точка по прилагане на ECVET - Препоръката.

От справките за посещенията в сайта на НАПОО е видно че продължава интереса към справката за „издаден от ЦПО документ за професионална квалификация“ и към рубриката „Списък на професиите за професионално образование и обучение“.

Към интернет страницата се поддържа рубрика, достъпна само за членовете на УС на НАПОО, където се публикува информация и материали за предстоящи заседания на УС.

Всички заседания на УС на НАПОО и на експертните комисии се използват за дискусии и за популяризиране на полезна информация – не само за членовете на ЕК, но и за институциите, които те представляват.

Страницата на агенцията в интернет има много добра посещаемост, както от ЦПО така и от граждани и други заинтересовани лица. Това може да се види от таблицата, която дава информация за брой сесии, потребители и показвания на интернет страницата.

Сравнителна таблица за броя потребители и показвания на електронната страница на НАПОО

Период	Потребители	Показвания на страницата
30.12.2017 г. – 04.01.2019 г	83260	1547262
01.01.2017 г. - 29.12.2017 г.	74360	720 368
25.01.2016 – 31.12.2016 г.	61888	544 510
01.07.2015 – 24.01.2016 г.	30 043	358 719
01.01.2015 – 30.06.2015 г.	8 346	63816

5.3. РАЗШИРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИОННАТА ДЕЙНОСТ НА АГЕНЦИЯТА

НАПОО счита, че съществуващите инструменти за разпространяване на полезна за гражданите, клиентите и партньорите на Агенцията информация са недостатъчни и търси нови начини за популяризиране на информация - публикуването на статии и новини във вестник Аз-Буки и списание „Професионално образование“ на издателство Аз-Буки продължи и през 2018 година.

Като част от дейностите в партньорската мрежа РеферНет се поддържа специална страница в Интернет (refernet.bg), където освен важна за системата на ПОО и за НАПОО информация съществува възможност партньори, ЦПО, професионални гимназии да публикуват информация за добри практики и други инициативи. Като част от дейността на мрежата РеферНет НАПОО организира 3 конференции всяка година, на които освен продукти разработени в мрежата се популяризират и обсъждат добри практики, промени в нормативните документи, нови информационни източници и др.

Информационните дни, семинарите, организирани от ЦРЧР, семинарите и конференциите, организирани от НАПОО, от МОН, работни срещи по проекти и др., се използват не само за информирание за полезни инструменти, за популяризиране на дейностите, инициирани от НАПОО, но са и важно средство за получаване на обратна връзка от обучаващи институции, граждани и др.

През 2018 г. НАПОО в редица предавания (кулинарни състезания, господари на ефира и др.) бяха представени аспекти на дейността по ПОО и ефектът, който те имаха, показва необходимостта от сътрудничество между държавните институции, отговорни за политиката в ПОО, вкл. и НАПОО и медиите. Такова сътрудничество би направило гражданите по-информирани и по-взискателни към качеството на услугите по ПОО, вкл. и при избора на обучаваща институция.

Продължава да се ползва фейсбук профилът на НАПОО като инструмент за най-бързо достигане до потребителите.

ОБОБЩЕНИЕ:

1. ЦПО и ЦИПО поддържат актуална информация и използват активно данните си в ИС.
2. ИС на НАПОО е основен инструмент за администриране от НАПОО както дейностите по лицензиране, така и за последващ контрол.
3. ИС продължава да се надгражда – въведеният през 2018 г. модул в ИС на НАПОО за проверка на документите за професионална квалификация, издавани от ЦПО преди публикуването им в публичния регистър функционира успешно и подпомага Агенцията .
4. През 2018 г. НАПОО продължи да предоставя актуална и полезна информация на интернет страницата си не само за ЦПО и ЦИПО, но и за всички други обучаващи организации и за физически и юридически лица.
5. НАПОО продължава да търси други форми за информиране на граждани и бизнес с цел улесняване ползването на предлаганите от АНПОО услуги и с цел по-пълно удовлетворяване изискванията на гражданите и бизнеса.

РАЗДЕЛ 6: РАЗВИТИЕ И ПОДОБРЯВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА АДМИНИСТРАТИВНОТО ОБСЛУЖВАНЕ, ДЕЛОВОДНАТА И АРХИВНАТА ДЕЙНОСТ, ПРИЛАГАНЕ НА АНТИКОРУПЦИОННИ МЕРКИ И ПРЕДОТВРЯВАНЕ КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

6.1. КОНТРОЛ ПО КОМПОНЕНТИТЕ НА ФИНАНСОВОТО УПРАВЛЕНИЕ И КОНТРОЛ

Системите за финансово управление и контрол в Агенцията са разработени за да се осигури законосъобразно управление на финансовите ресурси на Агенцията, опазване на активите и информацията на Агенцията, недопускане на финансови нарушения и грешки във функционирането на администрацията, достоверност на счетоводната информация на Агенцията, осигуряване на своевременна и надеждна информация, с цел вземане на правилни решения при управление на финансите и осигуряване на прозрачност и възможност за проследяване на решенията и действията, свързани с изразходване на бюджетните средства.

Системите за финансово управление и контрол включват задължителни контролни дейности регламентирани чрез вътрешни правила и процедури, като разделяне на отговорностите, система за двоен подпис, предварителен контрол за законосъобразност, процедури за пълно, вярно, точно и своевременно осчетоводяване на всички операции, правила за управление на човешките ресурси и др.

Вътрешните правила на Агенцията са обект на текущ мониторинг и при констатиране на промени в нормативната база се актуализират. Те се променят и при констатиране на затруднения или пречки в нормалното функциониране на НАПОО.

През 2018 г. след преглед и анализ на нормативната база и във връзка с промените в Закона за финансово управление и контрол са актуализирани Вътрешните правила за системата за финансово управление и контрол на НАПОО. Поради частично въвеждане на електронен документооборот в НАПОО и включване на Агенцията в средата за електронен документооборот между администрациите са актуализирани Вътрешните правила за организацията на деловодната дейност и документооборота в НАПОО. С цел привеждане в съответствие с измененията в законодателството са актуализирани Вътрешните правила за заплатите на служителите в НАПОО. Разработена е Политика за личните данни на НАПОО в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на

Съвета от 27 април 2016 г., която е публикувана съгласно регламента на страницата на НАПОО в Интернет. Така описаните правила са утвърдени със заповеди на председателя на агенцията и са сведени до знанието на екипа на НАПОО. След включване на НАПОО в системата за сигурно електронно връчване е публикувано обявление на сайта на НАПОО за тази нова възможност и са разработени Вътрешни правила за приемане и изпращане на документи и съобщения чрез Системата за сигурно електронно връчване.

Своевременно се осъществява контрол по изпълнение на плана и заповедите на председателя, както и текущи контролни проверки на изпълнението на поставените за изпълнение задачи.

За успешната работа на служителите материалната база се поддържа в добро състояние, като е направен ремонт на работните помещения. Информационните ресурси и офис техниката се поддържат и периодично се диагностицират от външен изпълнител. Закупени са 8 броя компютърни конфигурации с 8 UPS устройства, както и един проектор. Попълнен е въпросника за оценка на СФУК, като получената обща оценка е най-високата, а именно „много добра“.

6.2. ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ

Дейността на НАПОО и през 2018г. се финансира със средства от държавния бюджет и от приходи от лицензионните такси.

Приходите от лицензиране на ЦПО се изразходват за осъществяване на оценката в рамките на лицензионната процедура, организиране на последващ контрол, поддържане и разширяване на информационната система, част от заплатите на служители, ангажирани с лицензиране и др. През 2018 г. бюджетът на НАПОО е 644 835 лв. при утвърден бюджет от 617 500 лв. Приходите от такси по процедури за лицензиране през годината са в размер на 198 700 лева.

Средствата от държавния бюджет се изразходват за обезпечаване на останалите функции на НАПОО – разработване и актуализиране на ДОС, поддържане на СППОО, участие в работни групи към ЕК и др.

През 2018 г. са извършени разходи с бюджетни средства за следното:

- Възнаграждения на персонала, нает по трудови и служебни правоотношения – 255 550 лв.;
- Възнаграждения по извънтрудови правоотношения – 117 759 лв., включващи възнаграждения на членовете на УС, възнаграждения на членовете на ЕК и външни експерти по лицензионни процедури, възнаграждения на външни експерти по разработване и рецензиране на ДОС и др.;
- Задължителни осигурителни вноски от работодателя (вкл. ДОО и здравно-осигурителни вноски) - 80 582 лв.
- Текуща издръжка – материали, външни услуги, командировки и други разходи – 141 638 лв.;
- Капиталови разходи – 48 702 лв., включващи надграждане на нов модул към ИС на НАПОО (платена е цялата сума сумата), 8 бр. компютърни конфигурации, също така и един проектор за нуждите на Агенцията плюс допълнителен софтуер (сертификати, лицензии и др.).

През 2018 г. по международни проекти са получени 134 734 лева, и са усвоени средства в размер на 113 549 лева.

6.3. АДМИНИСТРАТИВНО ОБСЛУЖВАНЕ

Административното обслужване в Агенцията е организирано в съответствие с Наредбата за административно обслужване, Наредбата за общите изисквания за мрежова и информационна сигурност, Наредбата за общите изисквания към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги, подзаконовите актове към Закона за електронното управление и др. и се осигурява от отдел „Административно, правно и финансово обслужване“, подпомаган от дирекция „Професионална квалификация и лицензиране“. Утвърдени са принципите на добро управление, непрекъснато подобряване на качеството на административното обслужване, прозрачност и откритост на действията на администрацията. Тези принципи характеризират процедурите и технологиите, обезпечаващи административната дейност и административното обслужване в НАПОО.

Контактът с клиентите на НАПОО се осъществява по всички възможни канали за връзка: телефон, факс, електронен адрес (naooo@navet.government.bg), страница във Фейсбук, писма по пощата, системата за сигурно електронно връчване и консултации в Агенцията.

Комуникацията на служителите от Агенцията с потребителите на предлаганите услуги, се осъществява в съответствие с изискванията на „Хартата на клиентите“, която е публикувана на интернет страницата на Агенцията.

Служителите на Агенцията спазват етичните правила и поведение при обслужването на клиентите. Няма направени оплаквания и подадени жалби по повод некомпетентно и лошо администриране. Осигурява се максимална прозрачност и осведоменост на достъпен за всички клиенти език. Налице са множество положителни отзиви относно обема на предоставяната информация, срока за отговор, любезното отношение, проявявано от служителите в Агенцията.

През 2018 г. Агенцията, както и други администрации, беше обект на проверка в рамките на проект „Трансформация на модела на административното обслужване“, финансиран от Оперативна програма „Добро управление“ и изпълняван от Министерски съвет. Бяха направени препоръки по улесняване комуникацията с бизнеса и преустановяване изискването на документи, необходими за лицензионната процедура издавани от други администрации (документи доказващи съответствие на материално-техническата база на ЦПО със здравните и противопожарни изисквания). НАПОО подкрепи и съдейства за изменението на ЗПОО в тази връзка, а също бяха променени вътрешните правила и процедури в НАПОО. НАПОО изрази готовност да изисква част от необходимите за лицензирането документи или информация като вътрешна административна услуга, вкл. и по електронен път чрез информационната система. Понастоящем се оказва, че тези възможности са ограничени поради липса в електронен вид на информация и регистри на другите администрации.

На 6 ноември 2018 г. беше обнародвано изменение на ЗПОО, като бяха по-подробно регламентирани условията за изменение на лицензията с добавяне на нови професии и редът за лицензиране на ЦПО/ЦИПО. Досега редът за лицензиране беше обект на вътрешни правила и процедури. Тази промяна цели прозрачност и недопускане на субективизъм при провеждане на лицензионната процедура. Регламентирани са и начините за финансиране на НАПОО в съответствие с изискванията на Закона за държавния бюджет.

Не са постъпвали оплаквания по повод нарушаване на стандартите за обслужване и администриране. Работи се по подобряване на работата на администрацията и ориентиране на дейността ѝ в по-голяма степен към външните клиенти или потребители.

Регистрирани са 10 броя жалби относно дейността на ЦПО, като НАПОО е направила проверки по всяка от тях като част от последващия контрол на ЦПО и са подготвени отговори до жалбоподателите.

През 2018 г. е подготвена и публикувана онлайн анкетна карта относно осъществявания от НАПОО последващ контрол на ЦПО. Отговорите на поставените в тази анкета въпроси целят подобряване на ефективността на дейността на НАПОО, свързана с контролните функции на Агенцията. От попълнените 46 анкети е видно, че около 80% от анкетираните считат проверките и даваните препоръки за полезни. Направените коментари са свързани с необходимостта от осъществяване на регулярен контрол на всички лицензирани институции, като по този начин се очаква подобряване качеството и имиджа на дейността на ЦПО и намаляване на нелоялната конкуренция между тях.

С цел осигуряване бърза връзка с различни потребители на информация се поддържа и редовно се актуализира фейсбук профил на Агенцията.

В изпълнение на Закона за администрацията и Наредбата за административния регистър, редовно се поддържа актуална информация в интегрираната информационна система на държавната администрация. Определените служители попълват и отразяват актуалната информация в регистрите в определените срокове.

За календарната 2018 г. са обработени с деловодната система на Агенцията следните документи: 833 входящи преписки; 408 изходящи преписки; 101 заповеди; 150 договори с външни изпълнители.

С въвеждането на уеб базираната деловодна система документите, свързани с лицензирането на ЦПО и ЦИПО и изменение на лицензията с допълване на нови професии и специалности се оформят в преписки /досиета/. По този начин лесно се осъществява контрол относно спазването на сроковете и се правят справки по различни показатели.

В АИС на НАПОО са въведени 40 броя регистри, в съответствие с Номенклатура на делата в НАПОО, в които се регистрират и сканират всички документи. През 2018 г. са регистрирани 1435 документа импортирани от информационната система в регистър за изменения на лицензията и 1214 документа в регистър за лицензиране на ЦПО. Въведени са 212 документи, свързани с отнемането на лицензиите; 126 документи, свързани с прекратяването на лицензиите; 778 документа, свързани с последващия контрол на лицензираните ЦПО; 307 документа, свързани с държавните образователни стандарти. Регистрирани и обработени са 8063 документа.

Съгласно Закона за достъп до обществена информация в интернет сайта на Агенцията е публикувана информация за реда за предоставяне на такава информация както и формуляри на заявления.

През 2018 г. са постъпили две заявления за достъп до обществена информация, съгласно Закона за достъп до обществена информация.

На електронния адрес на НАПОО се получават множество запитвания и въпроси, свързани с дейността на агенцията, които автоматично се завеждат в деловодството и насочват за изпълнение/отговор.

6.4. ПРИЛАГАНЕ АНТИКОРУПЦИОННИ МЕРКИ И ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Тенденция в дейността на НАПОО е устойчивото развитие на положителните практики във връзка с ограничаване на корупционния риск. Осъществяват се планираните мерки за недопускане на корупционни практики в дейността на Агенцията. Въведен е ротационен принцип при възлагане на процедурите за лицензиране и изменение на издадена лицензия и при проверки на ЦПО от служителите на Агенцията. Прави се преглед на текущите лицензионни процедури във връзка с риск за възникване на корупционна практика и за превенция и противодействие на корупцията.

Проверките при провеждане на последващ контрол и при лицензиране на ЦПО (ЦИПО) се осъществяват винаги от двама експерти.

С оглед прозрачно управление и отчетност между ръководството и служителите в НАПОО се провеждат ежеседмични срещи, на които се представят примери и добри практики свързани с корупционния риск. Всички външни експерти и членове на ЕК, ангажирани в лицензионните процедури подписват декларации за липса на конфликт на интереси.

През 2018 г. няма постъпили сигнали срещу служители на агенцията за корупционни действия. Всички служители на Агенцията са подали декларациите по чл. 35, ал. 1 от Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество (ЗПКОНПИ) и за установяване конфликт на интереси. Декларациите са подадени на хартиен и на електронен носител.

Значително е повишена отчетността на Агенцията пред обществото чрез предоставяне на електронни административни услуги и електронна система за обратна връзка, както и чрез поддържането на актуални регистри на страницата на НАПОО и актуални данни в ИС на НАПОО. Регистърът на лицензираните ЦПО се поддържа в съответствие с изискванията за публичност, прозрачност, свободна и честна конкуренция в областта на услугите за обучение на възрастни в страната. Информацията в регистъра на лицензираните ЦПО и ЦИПО регистъра на издадените и отнетите лицензии и регистъра на издаваните от ЦПО документи за професионална квалификация се актуализира в реално време на база на въведените данни в Информационната система на НАПОО.

6.5. ПОДОБРЯВАНЕ НА ОРГАНИЗАЦИЯТА В ПРОЦЕСА ПО УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА В ОПЕРАТИВНАТА ДЕЙНОСТ НА АГЕНЦИЯТА

Въведените в НАПОО правила и процедури до голяма степен допринасят за ограничаване и намаляване на рисковете, идентифицирани в Риск-регистъра на НАПОО. Поддържането на квалификацията на служители, вкл. и на управленския капацитет са предпоставка за последователни действия, недопускащи риск в дейността на НАПОО.

Извършват се системни дейности по планиране и докладване – всяка седмица (оперативки), месечно и на три месеца (финансови отчети), на 6 месеца (отчет за степента на изпълнение на утвърдените политики и програми), за полугодieto и за края на календарната година (ежегоден план и съответно доклад за дейността на НАПОО), в рамките на които се прави преглед и анализ на работата и се планират мерки при констатиране на трудности.

Системата за двоен подпис, предварителният финансов контрол преди поемане на задължение и извършване на плащане са част от механизмите за недопускане на риск, които се прилагат в НАПОО съгласно Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор.

Осъществява се предварителен контрол на всички административни актове, подготвяни в НАПОО, както и на становища, доклади, писма и др., по ред определен във вътрешните правила, което допринася за предотвратяване на пропуски и грешки.

Офис техниката се поддържа в добро състояние и се подновява след периодични прегледи, вкл. и с участието на двете фирми, с които НАПОО има договор за абонаментно обслужване. През 2018 г. са закупени 8 броя нови компютри, и 8 бр. UPS устройства.

Подновяват се системите за защита на техниката, вкл. антивирусните програми, въпреки това остава рискът от непозволено проникване в информационните системи.

Въпреки взетите мерки за информационна сигурност, Информационната система на НАПОО остава рисково място – както клиентите (ЦПО, ЦИПО), така и служителите на НАПОО и външните експерти, изцяло разчитат на системата за дейността си. Кратките прекъсвания в ел. захранването или повреди по оптичния кабел причиняват сериозно затруднение. Осъществено е проучване за осигуряване на резервирана Интернет връзка за осигуряване на непрекъсваема връзка със сървърите, на които се намира ИС на НАПОО и за съхраняване на данните от ИС на НАПОО в дейтацетър.

С цел недопускане на нарушения от страна на ЦПО във връзка с промените в законодателството, на сайта на НАПОО се публикува във възможно най-кратки срокове информация за очакваните или случилите се промени, както и кратка инструкция как това ще засегне дейността на НАПОО и на ЦПО/ЦИПО.

С оглед недопускане публикуване на некоректна информация, статиите на сайта на НАПОО се публикуват след контрол от прекия ръководител и от представител на ръководството на НАПОО.

Големият брой промени в нормативната база, регулираща професионалното образование и обучение, приети в периода 2016-2018 г., налагащи оптимизиране в дейността на НАПОО и изискващи участието на всички експерти в междуетатни работни групи за разработване на подзаконови актове, затруднява работата на служителите, но въпреки високото натоварване през 2018 г. не са допуснати компромиси с качеството, не се просрочват сроковете за лицензионните процедури или за отговор на запитвания на граждани и институции.

Все по-осезаема е липсата на достатъчно административен капацитет - изменението на ЗПОО от ноември 2018 г. определя, че минималния брой служители в НАПОО трябва да бъде 30 човека, но първостепенния разпоредител (МОН) не е определил от коя административна структура ще бъдат взети тези бройки. НАПОО частично компенсира недостига на човешки ресурси с разработването на уеб-базиран софтуер, чрез който се намалява обема на човешкия труд, необходим за изпълнение на новите функции.

Във връзка с включването на НАПОО в системата за сигурно електронно връчване и електронен обмен на документи за пореден път проличава необходимостта в НАПОО да бъде разкрит щат за ИТ специалист. Промените в ЗПОО, промените в нормативната база вследствие на мерките в РМС №704, и честите промени във вътрешните правила и процедури показват за пореден път необходимостта от юрист в Дирекция ПКЛ.

Наблюдава се недостиг на финансови средства в дейността по лицензиране и последващ контрол – и двете дейности съгласно ЗОАРАКСД се финансират с такси от лицензионната дейност. Тенденцията за намаляване на броя лицензирани през годината ЦПО и ЦИПО се запазва (въпреки лекото нарастване в сравнение със 2018 г.). През 2018 г. беше подготвен проект на изменение на тарифата на базата на разходите през 2017 и 2016 г., но заради

противоречие между текстовете в ПМС № 241 на тарифа за таксите за лицензиране и ЗПОО (чл. 49б и чл.60) предложението за изменение на ПМС № 241 не беше представено в Министерски съвет.

6.6. ПОВИШАВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ КАПАЦИТЕТ НА НАПОО

Развитието на административния капацитет и през 2018 г. е насочено към повишаване равнището на професионалните знания, умения и квалификация и постигане на по-високи резултати при изпълнение на служебните задължения от служителите в администрацията на НАПОО.

Провеждането на периодични оперативки и работни срещи на различни нива, въведената практика за информирането на всички служители относно дискусии, доклади, публикации, свързани с дейността на НАПОО и функциите на държавната администрация, провеждането на „методически дни“ допринасят за поддържане на компетентността на служителите и за постигането на съгласувани и значими цели и изпълнение на поставените задачи в срок и с професионализъм.

През годината е направен анализ на потребностите от обучение и развитие на персонала. На тази база е разработен План за обучение на служителите от НАПОО през 2018 г., като обученията са заложили и в личните планове за обучение на служителите.

Разработеният по Оперативна програма „Добро управление“ проект на тема: „Повишаване на ефективността в работата на служителите от дирекция „Професионална квалификация и лицензиране“ получи финансиране и вече е проведено първото предвидено обучение за 11 служители в дава модула по три дни.

През 2018 г. в обучения, организирани от Института по публична администрация, са участвали 17 служители в общо 10 курса на теми: Вътрешен контрол, Въведение в държавна служба (двама служители), Практически проблеми на административните нарушения и наказания (за неюристи) Оценка на въздействието Въведение в Общия регламент за защита на личните данни (GDPR) Етика и противодействие на корупционния риск (един служител), Организация на документооборота в държавната администрация, Начисляване на амортизации на нефинансови дълготрайни материални активи от бюджетните организации. Четирима служители са участвали в обучения, организирани от Дипломатически институт на теми: Протокол и етикет в контекста на Европейския съюз; Комуникационни умения и говорене пред публика – Работен език – английски.

Всички служители на администрацията са включени в дистанционно обучение, организирано от ИПА на тема „Подобряване на вътрешните процеси и взаимодействие в администрацията чрез електронно управление“.

Служителите на НАПОО бяха обучени да работят с новия модул към ИС на НАПОО за проверка на свидетелствата за професионална квалификация, издавани от ЦПО от фирмата изпълнител.

За внедряване на промените в дейността на НАПОО, свързани с въвеждане на електронно управление, служителите работят и усъвършенстват уменията си самостоятелно. Налице са различни форми на наставничество от по-опитните колеги.

Обучение на тема: Здравословни и безопасни условия на труд на 2 служители е направено от Службата по трудова медицина Токуда, с която НАПОО има сключен договор.

През 2018 г. НАПОО в изпълнение на проекти за мобилност на служителите на НАПОО, финансирани по програма Еразъм+ бяха осъществени две мобилности за 15 човека общо – във Валенсия и в Торино. Информация за проектите е представена и в т.4.1. на доклада.

Обученията, на които служителите са преминавали, са допринесли за това НАПОО да подобрява качеството на услугите, предоставяни за гражданите и бизнеса, както и за постигане на увеличаващите се изисквания и очаквания към държавната администрация, посочени в „Стратегията за развитието на държавната администрация 2014-2020 г“. Към досиетата на служителите се прилагат всички допълнителни сертификати, доказващи развитието и повишаването на компетентностите им.

Съществено значение за повишаване на компетентността на служителите има и участието им в международни проекти и работни групи към ЕС. Срещите с експерти от други страни допринасят не само за разширяване на знанията, свързани с политики и практики в ПОО от други държави и трансферирането на някои от тях в България, но и за повишаване на самочувствието и мотивацията на служителите.

В края на 2018 г. общият брой на служителите в администрацията на агенцията е 21, от които 16 са държавни служители, назначени по служебни правоотношения и 5 служители са назначени по трудови правоотношения. Служителите са разпределени в специализирана администрация (дирекция „Професионална квалификация и лицензиране“) – 13 служители и обща администрация (отдел „Административно, правно и финансово обслужване“) – 5 служители. Общият брой на жените е 19, а на мъжете – 3. Всички служители в специализираната администрация са с магистърска степен, има двама служители с образователна и научна степен „доктор“. В общата администрация двама служители са с магистърска степен. През 2018 г. на работа са назначени двама нови служители след успешно издържани конкурси.

Оценяването на служителите за 2018 г., като елемент на системата за развитие на професионалните умения и квалификацията на служителите в администрацията, е успешно. То е проведено съгласно изискванията на „Наредбата за условията и реда за оценяване на изпълнението на служителите в държавната администрация“. Проведени са трите етапа на оценяване – съгласуване на работните планове, междинни срещи, заключителни срещи. Служителите, подлежащи на оценяване и получили оценка са 14. От тях двама са с оценка „изключително изпълнение“, единадесет са с оценка „изпълнението надвишава изискванията“ и един е с оценка „изпълнението напълно отговора на изискванията“.

Трудовите и служебните досиета на всички служители се водят и съхраняват съгласно нормативните изисквания.

През 2018 г. няма промени в ръководството и в структурата на НАПОО. С направените през 2018 г. промени в ЗПОО е увеличен щатния състав до 30 човека, но все още няма разрешение на първостепенния разпоредител за осъществяване на тази численост.

През изминалата година с цел подобряване на професионалните умения на всеки служител на НАПОО като висококвалифициран, компетентен и отговорен, продължи практиката с включването в специфични дейности (които не са част от рутинните дейности на служителите) – напр. организиране и модериране на събития (конференции и работни срещи), представяне на НАПОО в работни групи на високо ниво (национално и международно) и др.

Големият брой промени в нормативните документи, регулиращи системата на ПОО в България, и допълнителните функции на НАПОО наложиха включването на всички експерти в

междуведомствени работни групи за разработване на стратегически или нормативни документи. Разработените проекти и направените предложения са оформяни и обсъждани с участието на всички служители от дирекция ПКЛ и на ръководството на НАПОО.

Продължи и практиката за включване на двама служители на НАПОО във всяка една междуведомствена работна група - както с цел постигане на висока експертиза в работата им, така и за взаимозаменяемост.

По време на методическите дни или при провеждане на регулярните оперативки се обсъжда очакваното въздействие при въвеждане на нови дейности, механизми, инструменти – както в рамките на НАПОО, така и спрямо гражданите, обучаващите институции, социалните партньори, ЦИПО. Наличието на такава предварителна неформална оценка мотивира в по-голяма степен служителите да прилагат конкретния инструментариум, предотвратява инвестирането на човешки и финансови ресурси в дейности, от които ще има минимален ефект, а и помага служителите да се подготвят по-добре за очакваните въпроси от страна на клиенти и експерти.

Прави се ротация на служителите в агенцията на различни работни места, като това се очертава като подходяща практика за повишаване на компетентността им, но и като принос към подобряване качеството на предлаганите услуги.

Социалната ангажираност на ръководството и през 2018 г. основно е свързана с осигуряване спазването на изискванията на Закона за здравето и Закона за здравословни и безопасни условия на труд. Провеждат се първоначалните и периодичните инструктажи, спазва се забраната за тютюнопушенето на работните места. Проведени са профилактични прегледи на всички служители. Направен е анализ на заболяемостта на служителите. Изпълнени са препоръките на Наредбата за минималните изисквания за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд при работа с видеодисплей.

6.7. ЕЛЕКТРОННО УПРАВЛЕНИЕ

НАПОО предлага електронни услуги, достъпни чрез Интернет страницата на Агенцията - справка за завършени професионални обучения в ЦПО от физическо лице, Справка за издаден от ЦПО документ, удостоверяващ професионална квалификация или професионално обучение, проверка на статута на ЦПО/ЦИПО (с активна, прекратена или отнета лицензия), предстоящи курсове организирани от ЦПО.

Подготвянето на заявления за лицензиране и за изменение на лицензията, както и всички допълнителни документи и информация се въвеждат и оценяват изцяло в Информационната система на НАПОО. Подаването на заявления може да става по всички възможни начини, вкл. и чрез системата за Сигурно електронно връчване.

НАПОО е включена в системата за електронен обмен на съобщения (СЕОС) на държавната администрация. Задължение за всички администрации от 1 ноември 2018 година е да обменят документи помежду си единствено по електронен път. До края на 2018 г. в СЕОС НАПОО е изпратила 192 документа и получила 89 документа.

От месец ноември 2018 г. е въведена системата за сигурно електронно връчване, като са упълномощени 4 лица за работа с нея. На всички служители на Агенцията са закупени КЕП.

В изпълнение на мерките от Решение №704 на Министерския съвет от 05.10.2018 г. е преустановено изискването за представяне на документ ЕИК като част от документите, необходими за лицензиране.

Информационната система на НАПОО, освен основен инструмент за информация и контрол на дейността на ЦПО е средство за предоставяне на информация (и получаване на такава) към други администрации по служебен път

Данни от ИС на НАПОО с уебсървиз се предоставят на информационната система на Агенция по заетостта, като по този начин се облекчава работата на служителите на АЗ свързани с проверка на статуса на ЦПО (статус на лицензията, лицензирани професии, заявена материална база за обучение по теория и практика и др.). Аналогично от базата данни на Агенция по заетостта се предоставят данни към ИС на НАПОО за обучените лица по мерките за насърчаване на заетостта.

През Информационната система продължава и подаването онлайн на заявления за откриване на процедура за промяна на обстоятелствата с възможност за прикачване на съпътстващите заявления документи.

С данни от Информационната система на НАПОО се поддържат на уебсайта на НАПОО регистрите, а именно регистър на центровете за професионално обучение и на центровете за информация и професионално ориентиране, регистър на отнетите лицензии, регистър на подадите документи за лицензиране, както и регистър на документите по чл. 38 и чл. 40 на ЗПОО, издадени от центровете за професионално обучение.

На интернет сайта на НАПОО се предоставя и информация за предстоящи курсове, която се поддържа и актуализира от самите ЦПО в ИС на НАПОО.

Данни от ИС на НАПОО (общо 5 масива) се подават към платформата за отворени данни на държавната администрация.

ОБОБЩЕНИЕ:

1. Администрацията на НАПОО ефективно управлява и контролира финансовите средства от държавния бюджет и от фондовете на ЕС за финансиране на международни и национални проекти и предоставя качествени административни услуги.
2. Финансовите средства през 2018 г. са изразходвани законосъобразно, при строг режим на икономии.
3. Програмното бюджетиране и през 2018 г. води до оптимизиране на цялостната финансова дейност на НАПОО.
4. Материалната база на НАПОО през 2018 г. се модернизира, условията на труд се подобряват.
5. През 2018 г. продължават активните действия за осигуряване на прозрачност в дейността на НАПОО и на лицензионния режим.
6. Повишаването на квалификацията на служителите със собствени средства, средства от НАПОО, средства по ОП Добро управление и със средства на програма Еразъм + допринася за подобряване на експертността, качеството на работа и комуникацията както с клиенти, с институции и между служителите в Агенцията.

7. Поддържаната от НАПОО информационна система е основен инструмент в управлението на НАПОО и контрол на ЦПО, използва се за интегриране с информационните ресурси на други администрации и част от данните в нея се визуализират в регистрите на сайта на НАПОО.

8. НАПОО активно участва във всички инициативи на правителството свързани със замяна на документооборота на хартия с електронен, улесняване на бизнеса чрез обмен на документи като вътрешни услуги между администрациите когато е възможно и др.

РАЗДЕЛ 7. ИЗВОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА НА НАПОО ПРЕЗ 2018 Г.

Въз основа на изготвения анализ и на постигнатите резултати от изпълнението на Плана за дейността на НАПОО през 2018 г. могат да се направят следните изводи:

- НАПОО успешно реализира нормативно възложените ѝ функции, регламентирани в ЗПОО с активното участие на трипартитните ѝ органи – УС и ЕК.

- През 2018 г. Агенцията се старее да осъществява координиращата си функция и да има ключова роля в реализирането на секторната политика в ПОО.

- Агенцията продължи да разширява мрежата на институциите и организациите, с които поддържа сътрудничество по ключови въпроси на политиките за развитие на ПОО на национално и секторно ниво.

- Поставените в Плана за дейността на НАПОО през 2018 г. цели и дейности са реализирани успешно, в съответствие със заложените индикатори за изпълнение.

- Постигнатите резултати са показател за повишаване на експертния капацитет на Агенцията и институционалния ѝ авторитет на национално и международно равнище.

- НАПОО продължи целенасочено да работи по усъвършенстването на новия подход за разработване/актуализиране на ДОС за придобиване на квалификация по професии, съдържащи „единици резултати от ученето

- Мрежата от лицензирани институции в края на 2018 г. се разширява и включва 1038 действащи ЦПО и 43 ЦИПО.

- Дейността по лицензиране на ЦПО/ЦИПО е на високо професионално ниво – няма върнати от представените за разглеждане в ЕК документи и материали, провалена или нарушена процедура, неспазени срокове, жалби и сигнали за нарушения.

- Актуализирани са в съответствие с промените в ЗПОО от 2018 г. следните важни за лицензионния процес документи: критерии за лицензиране на ЦПО/ изменение на лицензия на ЦПО с допълване на нови професии и специалности, заявление и формуляр за лицензиране на ЦПО/ изменение на лицензия на ЦПО с допълване на нови професии и специалности, процедура за лицензиране на ЦПО/ изменение на ЦПО с допълване на нови професии и специалности, както и всички документи по процедурата.

- Методическото подпомагане на външните експерти, участващи в експертната оценка на процедурите по лицензиране/изменение на издадена лицензия с допълване на нови професии и специалности на ЦПО е предпоставка за качествено и в срок провеждане и приключване на процедурите.

- Стриктно се прилага по отношение на постъпилите нови предложения за допълване на списъка „Редът за разработване и поддържане на Списъка на професиите за професионално образование и обучение“, утвърден със Заповед № РД09-5443/ 18.10.2017 г. на министъра на образованието и науката и се прилага

- Разработени са и са утвърдени от УС на НАПОО индикатори за представяне на годишна информация за дейността на лицензираните ЦПО/ ЦИПО и на годишна информация за качеството на услугите по информирание и професионално ориентиране, предоставяни от лицензираните ЦИПО.

- Актуализирани са "Правила за реда и условията за прекратяване правата по лицензия на ЦПО и ЦИПО" в съответствие с изм. и доп. в ЗПОО, бр. 92 от 6 ноември, 2018 г.

- Процедурите по лицензиране са оптимизирани за заявителите – пълният комплект документи се подава през ИС на НАПОО, което създава възможности за постигане на още по-голяма прозрачност на процеса.

- Предприети са от НАПОО конкретни дейности за изпълнение на препоръчаните в РМС № 704 мерки за облекчаване на бизнеса при ползване на услуги, предоставяни от администрацията.

- Опитът, придобит от участието на НАПОО в европейски мрежи, работни групи и по проекти, финансирани по програма Еразъм+ са трансферирани и адаптирани в национален контекст при подготовката на проекти на актуализирани през 2018 г. нормативни актове.

- Въведеният през 2018 г. в Информационната система на НАПОО модул „Регистър на издадените документи за професионална квалификация в съответствие с изискванията на чл. 40б, ал.2 от Закона за професионално образование и обучение“ за проверка на издадените от ЦПО свидетелства за професионална квалификация е инструмент не само за контрол на дейността на ЦПО, но за представяне на професионалната квалификация на гражданите пред бъдещи работодатели или при легализацията на документи.

- Допълнителните модули в Информационната система на НАПОО (за документи с фабрична номерация и за проверка на свидетелствата за професионална квалификация издадени от ЦПО) се използват успешно както от служителите в НАПОО, така и от ЦПО в страната.

- НАПОО е включена към REGIX и подава информация към заинтересованите страни (АЗ, РУО на МОН, МВР и др.).

- Системата за последващ контрол на лицензираните ЦПО се прилага успешно и е средство за осигуряване качеството на услугите и за превенция на възможни нарушения на нормативната база и на условията на издадената лицензия.

- Използваната от НАПОО методика за събиране на годишната информация за дейността на центровете е работеща и надеждна от гледна точка на мониторинг и набирането на данни, свързани с дейността им.

- Агенцията изпълнява в срок и в съответствие с изискванията за качество задачите в рамките на всички международни проекти, в които участва. Обхватът на тематиката и постигнатите резултати са показател за системното развитие на експертния капацитет на администрацията на НАПОО.

- Административното управление се извършва в съответствие с действащото законодателство - законовите и подзаконовите актове, както и съответстващите на тях вътрешни документи. Вътрешно-нормативната база е предпоставка за предвидимост в развитието и за прозрачност в дейността на Агенцията. Системата за финансово управление и контрол е инструмент за икономично, ефективно, ефикасно управление и разпределение на финансите в Агенцията.

- С включването в средата за електронен обмен на документи между държавните администрации и системата за електронно връчване НАПОО намалява съществено подготвяните и изпращани на хартия документи и улеснява бизнеса и гражданите в комуникацията

- НАПОО продължи да развива различни по формат тематични обучителни дейности за повишаване на професионалната компетентност на служителите от администрацията.

РАЗДЕЛ 8. ПРИОРИТЕТИ В ДЕЙНОСТТА НА НАПОО ПРЕЗ 2019 Г.

През 2019 г. НАПОО, като координираща институция на национално ниво в сферата на ПОО, ще насочи дейността си в следните приоритетни направления:

1. Подобряване на връзката между системата за ПОО в България и потребностите на пазара на труда чрез усъвършенстване на използваните инструменти за разработване и регулярно актуализиране на ДОС и СППОО.

2. Повишаване на ефективността на системата за мониторинг и прилагането на законодателството в областта на професионалното образование и обучение.

3. Подобряване качеството и улесняване на бизнеса относно предоставяните от НАПОО услуги чрез повишаване на нивото на електронните услуги, осъществяване на проверки в рамките на лицензионната процедура по служебен път и др.

4. Разширяване на възможностите за информиране на обучаващи институции, граждани, работодатели други чрез използване на инструменти в Интернет за видеосподеляне на информационни материали.

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ:

НАПОО – Национална агенция за професионално образование и обучение

ПОО – Професионално образование и обучение

ПКЛ - Професионална квалификация и лицензиране

ЦПО – Център за професионално обучение

ЦИПО – Център за информация и професионално ориентиране

УЦЖ – Учене през целия живот

ИС – Информационна система

ДБ – Държавен бюджет

ДОС – Държавни образователни стандарти

РУ – Резултати от ученето

ЕРУ – Единици резултати от ученето

СППОО – Списък на професиите за професионално образование и обучение

ЕК – Експертна комисия

ЗПОО – Закон за професионалното образование и обучение

ЗА – Закон за администрацията

ЕКР – Европейска квалификационна рамка

НКР – Национална квалификационна рамка

СКР – Секторна квалификационна рамка

МТИТС – Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията

МТ – Министерство на туризма

ППО – Продължаващо професионално обучение

ОПАК – Оперативна програма „Административен капацитет”

ОП „РЧР“ – Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“

ОП НОИР – Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“

АЗ – Агенция по заетостта

МОН – Министерство на образованието и науката

МТСП – Министерство на труда и социалната политика

МИ – Министерство на икономиката

ЦРЧР – Център за развитие на човешките ресурси